

Konjunktur läget

December 2024

Konjunkturläget
december 2024

Konjunkturinstitutet är en statlig myndighet under Finansdepartementet. Vi gör prognoser som används som beslutsunderlag för den ekonomiska politiken i Sverige. Vi analyserar också den ekonomiska utvecklingen samt bedriver tillämpad forskning inom nationalekonomi.

I **Konjunkturbarometern** publicerar vi varje månad statistik över företagens och hushållens syn på den ekonomiska utvecklingen. Undersökningar liknande Konjunkturbarometern görs i alla EU-länder.

Rapporten **Konjunkturläget** är främst en prognos för svensk och internationell ekonomi, men innehåller också djupare analyser av aktuella makroekonomiska frågor. Konjunkturläget publiceras fyra gånger per år. **The Swedish Economy** är den engelska översättningen av delar av rapporten.

I **Lönebildningsrapporten** analyserar vi de samhällsekonomiska förutsättningarna för lönebildningen.

I **Hållbarhetsrapporten** analyserar vi den långsiktiga hållbarheten i de offentliga finanserna.

Den årliga rapporten **Miljö, ekonomi och politik** är en översyn och analys av miljöpolitiken ur ett samhällsekonomiskt perspektiv.

Vi publicerar också resultat av utredningar, uppdrag och forskning i serierna

Specialstudier, KI-kommentarer, Working paper, PM och som **remissvar**.

Du kan ladda ner samtliga rapporter från vår webbplats, www.konj.se. Den senaste statistiken och prognoserna hittar du under www.konj.se/statistik.

STRUKTUREN I KONJUNKURLÄGET

I den ordinarie löptexten redovisas ett antal *rutor* som normalt skiljer sig från löptexten, det kan vara en kortare beskrivning inom något område eller en mer teknisk beskrivning. Dessutom publiceras mer djuplodande analyser i så kallade *fördjupningar*. Löptexten kompletteras också av en *tabellbilaga* med mer detaljerade prognoser.

I högermarginalen redovisas *diagram* och ibland även så kallade *marginalrutor*. Marginalrutorna beskriver metoder och förutsättningar för prognosen och/eller scenarier och redovisas också sist i Konjunkturläget i en bilaga.

Alla fördjupningar redovisas också samlat på nätet. Diagram i PowerPointformat finns också att ta del av på nätet. Dessutom kan siffror till alla diagram inklusive rubriker, underrubriker, källor och eventuella fotnoter laddas ner. Allt detta återfinns under www.konj.se/publikationer/konjunkturlaget.

Förord

I Konjunkturläget december 2024 presenteras en prognos för den ekonomiska utvecklingen 2024–2026 i Sverige och i omvärlden. Därtill gör Konjunkturinstitutet ett scenario för utvecklingen 2027–2034, varav 2027–2029 beskrivs i rapporten. Prognosen och scenariot för hela perioden 2024–2034 finns att hämta i Konjunkturinstitutets prognosdatabas.

I ett särskilt avsnitt jämförs den nya prognosen med den prognos som presenterades i Konjunkturläget september 2024.

Arbetet med Konjunkturläget har letts av prognoschef Ylva Hedén Westerdahl. I beräkningarna har inkommande statistik beaktats till och med den 16 december 2024.

Stockholm den 20 december 2024

Albin Kainelainen

Generaldirektör

Innehåll

Konjunkturläget.....	6
Prognosrevideringar 2024–2025	23
RUTOR	
Antaganden om den tillträdande amerikanska regeringens politik och dess effekter.....	7
Nytt mål för den offentliga sektorns sparande	21
Den ekonomiska politiken bör stödja återhämtningen 2025	22
FÖRDJUPNINGAR	
Budgetpropositionen för 2025	25
TABELLBILAGA	
Tabellbilaga.....	28
BILAGA MARGINALRUTOR	
Beräkningsprinciper för det finanspolitiska scenariot	48
Finansierade eller ofinansierade åtgärder.....	48
Statens budget redovisad enligt nationalräkenskaperna	49
Rambeslut påverkar sparandet bortom budgetåret.....	49

Konjunkturläget

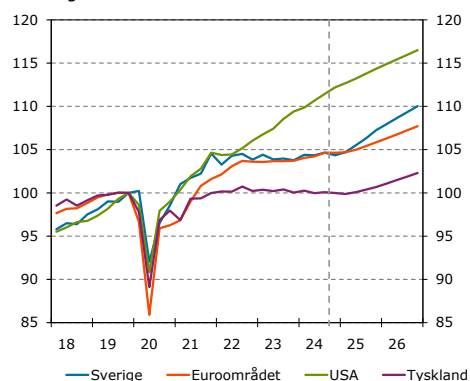
Lågkonjunkturen i Sverige fortsätter att fördjupas och en vändning uppåt dröjer till det andra kvartalet 2025. Lågkonjunkturen kvarstår även 2026. Samtidigt medför lågkonjunkturen att arbetslösheten har stigit och ligger kvar på ungefär dagens nivå under hela 2025. Den svaga konjunkturutvecklingen i euroområdet under 2025 hämmar tillväxten i den svenska exporten. Den viktigaste faktorn för den långsamma tillväxten är att svenska hushåll fortsätter att vara återhållsamma med att öka sin konsumtion. De senaste årens snabba prisökningar och räntehöjningar har gröpt ur hushållens reala disponibla inkomster. Inflationen ligger sedan en tid tillbaka något under 2 procent och prognosen innebär att Riksbanken fortsätter att gradvis sänka styrrentan ner till 1,50 procent i juni 2025. De lägre räntorna stimulerar såväl företagets investeringar som hushållens konsumtion, men ännu vid slutet av 2025 är resursutnyttjandet i ekonomin betydligt lägre än normalt och arbetslösheten ligger kvar på höga nivåer.

SVAG UTVECKLING I EUROPA

Den globala ekonomin har över lag fortsatt växa i en maklig takt under hösten, men konjunkturbilden är splittrad (se diagram 1). Euroområdet har haft en svag utveckling och förtroendeindikatorer ligger på en låg nivå medan utvecklingen i USA är starkare (se diagram 2). Amerikanska hushåll har fortsatt öka sin konsumtion i en snabb takt (se diagram 3), och den nyligen uppreviderade statistiken för inkomster och hushållens sparkvot innebär att risken för att konsumtionen ska vända ner snabbt är lägre än vad som tidigare bedömts. Trots att den amerikanska arbetsmarknaden har blivit något mindre stram under 2024 ligger arbetslösheten kvar på en historiskt sett låg nivå (se diagram 4). I euroområdet hämmas tillväxten av låg konsumtion och låga investeringar. Den europeiska ekonomin tyngs bland annat av den tyska tillverkningsindustrin (se diagram 5). Till exempel är den för Tyskland viktiga fordonsindustrin i ett svagt läge på grund av höga produktionskostnader och en låg efterfrågan från omvärlden. Det råder osäkerhet om vilken effekt den tillträdande amerikanska regeringens politik kommer att få för världsekonomin (se grårutan ”Antaganden om den tillträdande amerikanska regeringens politik och dess effekter”).

Diagram 1 BNP i utvalda länder

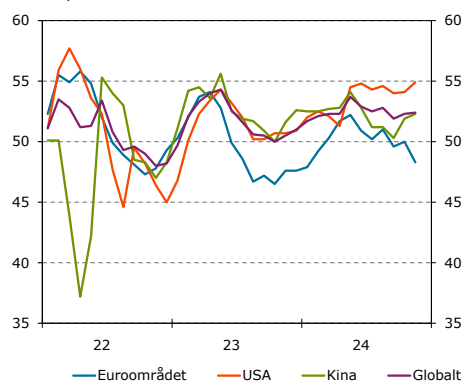
Index 2019 kvartal 4=100, fasta priser, säsongrensade kvartalsvärden

Källor: Nationella källor och Konjunkturinstitutet.

Diagram 2 Sammanvägt inköpschefsindex i utvalda länder och regioner

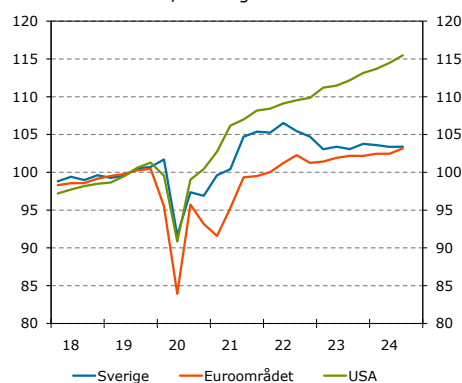
Index, månadsvärden

Källor: S&P Global, J.P. Morgan och Macrobond.

Diagram 3 Hushållens konsumtion i valda länder

Index 2019=100, säsongrensade kvartalsvärden

Källor: OECD, Eurostat och SCB.

Antaganden om den tillträdande amerikanska regeringens politik och dess effekter

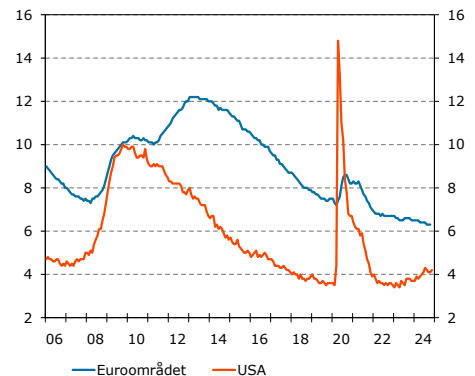
Under valrörelsen utlovade den tillträdande presidenten Donald Trump högre importtullar, stora skattesänkningar, samt lägre nettoinvandring. Osäkerheten är stor om i vilken utsträckning dessa vallöften kommer att bli verklighet, och prognosen baseras på följande antaganden. Amerikanska tullhöjningar riktas framför allt mot Kina, medan tullhöjningar mot Europa begränsas till ett fåtal branscher. De skattesänkningar som infördes under Trumps första mandatperiod, och som enligt nuvarande lagstiftning löper ut vid slutet av 2025, förlängs. Dessutom tillkommer vissa skattesänkningar som inte fullt ut finansieras. En skärpning av invandringspolitiken minskar nettoinvandringen något till USA.

De höjda tullarna mot Kina och kinesiska motåtgärder bedöms minska USA:s BNP något, samt höja amerikansk inflation. De begränsade tullarna mot Europa och de europeiska motåtgärderna bedöms inte ha någon avgörande effekt i sig, men ovissheten kring handelsutsikterna får en negativ effekt på framför allt europeisk BNP. Skattesänkningarna stärker den amerikanska konjunkturen 2026, med något högre BNP och något högre inflation, och förväntningar om skattesänkningar och avregleringar bidrar till ett starkare sentiment redan 2025. Den minskade nettoinvandringen sänker amerikansk BNP något och höjer inflationen något. Det högre inflationstrycket som följer av politiken gör att den amerikanska centralbanken går långsammare fram med sina räntesänkningar, vilket i sig hämmar tillväxten något 2026. Kina drabbas visserligen tydligt av höjda amerikanska tullar, men antas till viss del kunna kompensera för detta med ytterligare tillväxtestimulanser och ökad export till andra länder. Dessa antagna effekter är över lag i linje med andra bedömares.¹

Sammantaget blir effekterna av Trumps politik på det globala konjunkturförloppet begränsade i prognosen. Eftersom osäkerheten kring politiken är stor är även de ekonomiska riskerna stora. Omfattande amerikanska tullar mot Europa och europeiska motåtgärder skulle kunna slå hårt mot tillväxten i både USA och Europa. De stora skattesänkningarna adderar till det redan stora amerikanska budgetunderskottet i ett läge där USA:s konjunktur är stark, och ökar därför risken för en överhettning med högre inflation och finansiella obalanser som resultat. Slutligen gör den mer expansiva finanspolitiken och högre räntorna att hållbarheten i de amerikanska offentliga finanserna försämras, vilket medför risker på framför allt längre sikt.

Diagram 4 Arbetslöshet

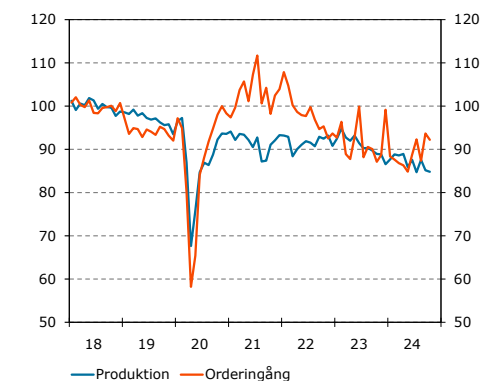
Procent av arbetskraften, säsongsrensade månadsvärden

Källor: Eurostat och Bureau of Labor Statistics.

Diagram 5 Produktion och ordergång i Tysklands tillverkningsindustri

Index 2018=100, säsongsrensade månadsvärden

Källor: German Federal Statistical Office och Macrobond.

¹ Bland andra IMF, Oxford Economics och Peterson Institute har modellerat effekterna av Trumps politik.

EUROPEISK INFLATION UNDER KONTROLL

Den globala inflationen har sjunkit tydligt sedan toppen 2022 och ligger nu över lag nära centralbankernas inflationsmål (se diagram 6). Tjänstepriserna har de senaste månaderna stigit i en långsam takt i euroområdet. Tillsammans med en svag konsumentefterfrågan och lägre löneavtal för 2025 innebär detta att risken för en pris-löne-spiral i euroområdet bedöms vara över. Amerikanska tjänstepriser stiger däremot fortsatt snabbt, vilket drar ut på inflationsnedgången i USA. Amerikansk inflation sjunker dock framöver mot bakgrund av en mindre stram arbetsmarknad och därmed sjunkande lönetillväxt, och ligger vid målet 2026.

Den lägre inflationen har fått nästan alla de stora centralbankerna att inleda en räntesänkingsfas. De svaga tillväxtutsikterna och den dämpade inflationen gör att ECB framöver sänker räntan i en snabb takt. Det högre pristrycket i USA gör att Fed sänker räntan i en långsammare takt och till en högre nivå. (se diagram 7).

Tabell 1 BNP och konsumentpriser i världen

Procentuell förändring

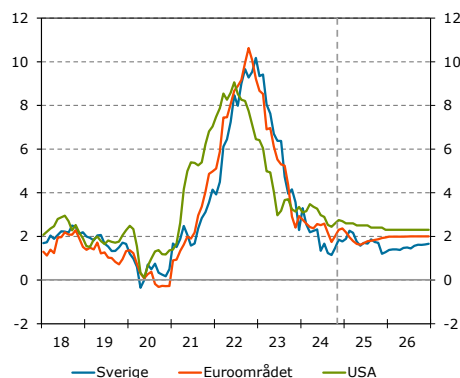
	Prognos			Scenario		
	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Svensk exportmarknad ¹	1,6	2,4	3,1	3,1	3,1	3,1
BNP²						
Världen	2,8	2,8	3,0	2,9	2,8	2,8
KIX-vägd ³	1,6	1,7	2,1	2,1	2,0	1,9
Euroområdet	0,7	0,8	1,7	1,7	1,6	1,6
USA	2,8	2,2	1,9	1,8	1,7	1,7
Kina	4,7	4,6	4,2	3,9	3,7	3,5
Sverige	0,5	1,4	2,9	2,5	1,9	1,7
KPI⁴						
KIX-vägd ³	3,0	2,5	2,3	2,2	2,3	2,3
Euroområdet	2,4	1,8	2,0	2,0	2,0	2,0
USA	2,9	2,5	2,3	2,3	2,3	2,3
Kina	0,2	1,1	1,5	2,2	2,8	3,0
Sverige	1,9	1,7	1,5	1,9	2,0	2,0

¹ Den svenska exportmarknaden avser den samlade importefterfrågan i de 32 länder som ingår i Riksbankens viktsystem KIX. ² BNP-siffrorna avser den kalenderkorrigerade utvecklingen uttryckt i fasta priser. Världsaggregatet beräknas med hjälp av tidsvarierande köpkraftsjusterade BNP-vikter från IMF. ³ KIX-vägd BNP och KPI är aggregat som vägs samman med hjälp av Riksbankens KIX-vikter. I KIX-systemet ingår 32 av Sveriges handelspartners. ⁴ Aggregatet för euroområdet är vägt med konsumtionsvikter från Eurostat. Sveriges siffra avser KPIF.

Källor: Eurostat, IMF, OECD, Macrobond, Riksbanken och Konjunkturinstitutet.

Diagram 6 Konsumentpriser i valda länder och regioner

Årlig procentuell förändring, månadsvärden

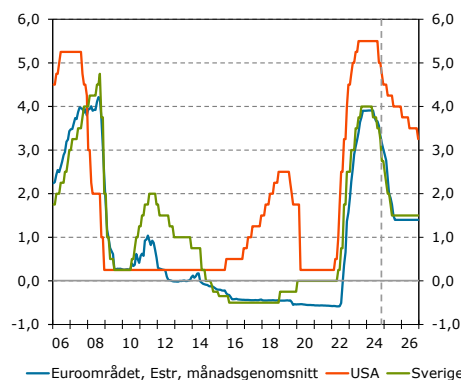

Anm. KPI för USA, HIKP för euroområdet och KPIF för Sverige.

Källor: Eurostat, Bureau of Labor Statistics, SCB, Macrobond, och Konjunkturinstitutet.

Diagram 7 Styrräntor

Procent, månadsvärden

Anm. Styrräntan i USA avser den övre gränsen i Federal Reserves styrränteintervall.

Källor: ECB, Federal Reserve, Riksbanken, Macrobond och Konjunkturinstitutet.

FORTSATT SVAG SVENSK EXPORTMARKNADSTILLVÄXT 2025

För Sveriges viktigaste handelspartners, KIX-länderna, blir BNP-utvecklingen jämförelsevis svag 2024 och 2025 (se tabell 1). År 2026 ökar tillväxttakten något, inte minst i euroområdet, mot bakgrund av att räntorna då har sänkts ytterligare.

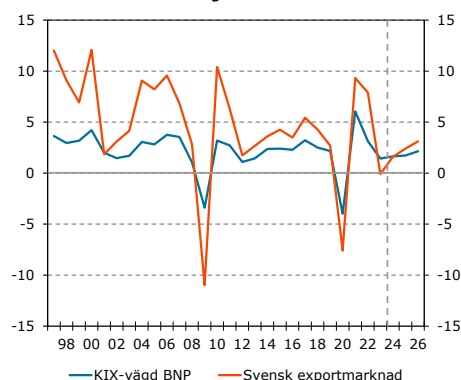
Även den svenska exportmarknadstillväxten fortsätter att vara svag. Den stigande BNP-tillväxten bland Sveriges viktigaste handelspartners bidrar dock till att marknadstillväxten tilltar något under de kommande åren (se diagram 8), efter nolltillväxt 2023 och en blygsam ökning 2024.

LAGERINVESTERINGARNA LYFTE SVENSK BNP DET TREDJE KVARTALET

Svensk BNP ökade med 0,3 procent det tredje kvartalet 2024 (se diagram 9). Det klart största bidraget till BNP-tillväxten kom från lagerinvesteringarna. Industrins investeringar i insatsvarulager var de största under ett enskilt kvartal sedan åtminstone 1993. Bedömningen är att en stor del av ökningen av insatsvarulagren var ofrivillig och berodde exempelvis på produktionsstörningar. Hushållens konsumtion var oförändrad och förutom importen ökade övriga poster i försörjningsbalansen i måttlig takt. Även om lagerinvesteringarna fortsätter att öka det fjärde kvartalet dämpas takten tydligt, vilket ger ett relativt stort negativt bidrag till BNP-tillväxten. Total slutlig efterfrågan² stiger, om än marginellt, men sammantaget minskar BNP det fjärde kvartalet. Barometerindikatorn stödjer bilden av en svag utveckling det fjärde kvartalet (se diagram 9).

Diagram 8 KIX-vägd BNP och svensk exportmarknad

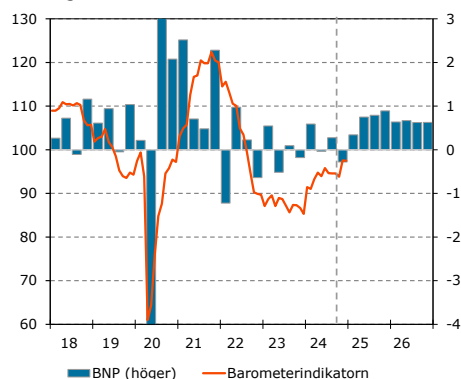
Procentuell förändring

Källor: Nationella källor, Macrobond och Konjunkturinstitutet.

Diagram 9 Barometerindikatorn och BNP

Index medelvärde=100, månadsvärden respektive procentuell förändring, säsongsrensade kvartalsvärden

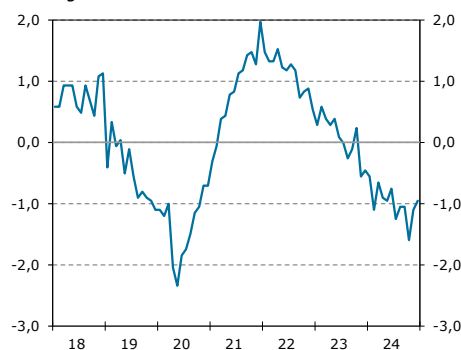

Anm. BNP-tillväxten var -8,2 procent det andra kvartalet 2020 och 4,9 procent det tredje kvartalet 2020.

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Diagram 10 Industrins omdöme om exportorderstocken

Standardiserade avvikelser från medelvärde, säsongsrensade månadsvärden

Källa: Konjunkturinstitutet.

² Total slutlig efterfrågan avser total efterfrågan exklusive lagerinvesteringar.

Tabell 2 Försörjningsbalans för Sverige

Procentuell förändring, fasta priser

	Prognos			Scenario		
	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Hushållens konsumtionsutgifter	0,2	1,4	3,6	4,0	2,5	2,3
Offentliga konsumtionsutgifter	1,3	1,5	1,7	1,2	0,8	0,7
Fasta bruttoinvesteringar	-1,5	1,0	4,3	4,4	2,8	2,9
<i>Slutlig inhemsk efterfrågan</i>	<i>0,1</i>	<i>1,3</i>	<i>3,2</i>	<i>3,3</i>	<i>2,2</i>	<i>2,0</i>
Lagerinvesteringar ¹	0,4	-0,2	0,1	0,0	0,0	0,0
<i>Total inhemsk efterfrågan</i>	<i>0,4</i>	<i>1,1</i>	<i>3,4</i>	<i>3,4</i>	<i>2,1</i>	<i>2,0</i>
Export	2,0	2,6	3,6	2,8	1,9	2,2
<i>Total efterfrågan</i>	<i>1,0</i>	<i>1,6</i>	<i>3,5</i>	<i>3,2</i>	<i>2,0</i>	<i>2,1</i>
Import	2,0	2,5	4,1	3,9	2,8	2,9
<i>Nettoexport¹</i>	<i>0,1</i>	<i>0,1</i>	<i>-0,1</i>	<i>-0,5</i>	<i>-0,4</i>	<i>-0,3</i>
BNP	0,5	1,2	3,1	2,7	1,7	1,7
BNP, kalenderkorrigerad	0,5	1,4	2,9	2,5	1,9	1,7
BNP per invånare	0,2	1,0	2,9	2,5	1,4	1,4
Bytesbalans ²	6,8	6,0	5,3	4,8	4,2	3,8

¹ Procent av BNP föregående år. ² Procent av BNP, löpande priser.

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

EXPORTTILLVÄXTEN STIGER IGEN 2025

Med tanke på att den internationella konjunkturen har varit relativt svag har svensk export ändå utvecklats väl de senaste åren, mycket tack vare en stark utveckling för tjänsteexporten. Även importen har drivits av en stark tjänstehandel efter pandemin. Exporttillväxten dämpades under det tredje kvartalet efter ett starkt andra kvartal. Tjänsteexporten fortsatte att stiga i snabb takt, medan exporten av bearbetade varor föll kraftigt. Utrikeshandelsstatistiken och industrins omdöme om exportorderstocken pekar på en dämpad utveckling av varuexporten i närtid (se diagram 10 och diagram 11).

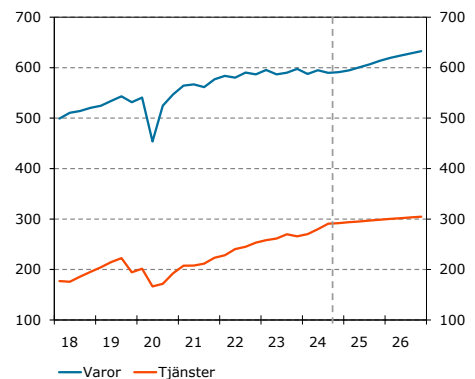
En svag utveckling i Europa och inte minst Tyskland bidrar till att marknadstillväxten i ett historiskt perspektiv fortsätter att vara relativt dämpad under den närmaste tiden. Marknadstillväxten ökar dock något snabbare från mitten av 2025, vilket gynnar svensk varuexport som också växlar upp då. Tillväxten i tjänsteexporten väntas däremot bli betydligt lägre än under de senaste åren.

FASTA BRUTTOINVESTERINGAR VÄNDER UPPÅT

Till följd av det svaga konjunkturläget har de fasta bruttoinvesteringarna tappat fart de senaste åren. Efter nio kvartal i rad med minskande bostadsinvesteringar vände bostadsinvesteringarna dock upp under det tredje kvartalet 2024 (se diagram 12). Uppgången bedöms ha varit tillfällig, men stigande priser på

Diagram 11 Export av varor och tjänster

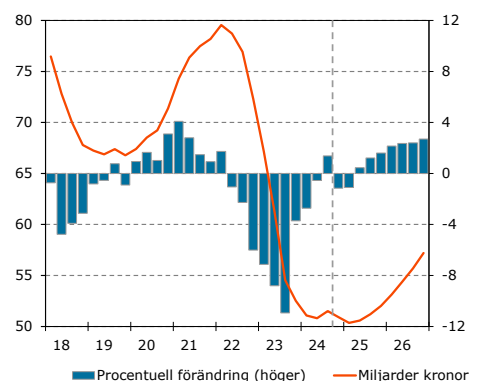
Miljarder kronor, fasta priser, säsongsrensade kvartalsvärden

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Diagram 12 Fasta bruttoinvesteringar, bostäder

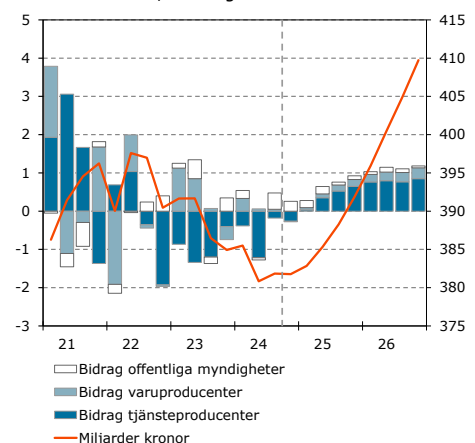
Miljarder kronor, fasta priser respektive procentuell förändring, säsongsrensade kvartalsvärden

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Diagram 13 Fasta bruttoinvesteringar

Miljarder kronor, fasta priser, bidrag i procent till kvartalstillväxt, säsongsrensade kvartalsvärden

Anm. Totala fasta bruttoinvesteringar är summan av varuproducenters, tjänsteproducenters (som tillsammans utgör näringslivet), offentliga myndigheters samt hushållens ideella organisationers fasta bruttoinvesteringar.
Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

bostadsmarknaden och minskande bygg- och finansieringskostnader ökar lönsamheten för nybyggnation framöver. Bostadsbyggandet vänder därför uppåt igen under det andra kvartalet 2025 och tillväxten stiger därefter successivt under prognosperioden.

Även industrins investeringar ökade under det tredje kvartalet 2024, men ett lägre kapacitetsutnyttjande och uppskjutna investeringsplaner inom ett antal stora projekt i främst norra Sverige medför en långsammare utveckling inom industrin under 2025. En ljusning skymtas för investeringar i tjänstebranscherna exklusive bostadsbyggande. Sammantaget växer investeringarna i näringslivet under 2025, men det är först under 2026 som investeringarna tar fart ordentligt (se diagram 13).

De offentliga investeringarna gav ett positivt bidrag till tillväxten i de fasta bruttoinvesteringarna under det tredje kvartalet och gör det fortsatt under de två påföljande kvartalen. Detta kommer framför allt av satsningar inom försvaret. Därefter växer investeringarna i offentliga myndigheter i mer normal takt.

FÖRSVARSSATSNINGAR LEDER TILL STARK TILLVÄXT I OFFENTLIG KONSUMTION

2023 växte den offentliga konsumtionen framför allt eftersom den statliga konsumtionen steg snabbt till följd av utbyggnaden av försvaret och att regionernas vårdvolymer ökade efter att ha varit nedtryckta under pandemin (se diagram 14).

Utbyggnaden av försvaret bidrar till en relativt stark konsumtionstillväxt även 2024–2026. Även regionerna bidrar till konsumtionsutvecklingen 2024, trots en ansträngd ekonomisk situation. Det beror på att ett ökat antal äldre leder till ett större behov av vårdtjänster. Samtidigt innebär minskade barnkullar en svagare konsumtion i kommunerna framöver, i och med att behovet av förskola och skola minskar.

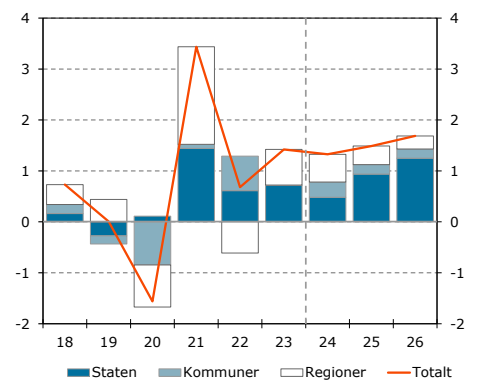
HUSHÄLLEN BLIR MINDRE ÅTERHÅLLSAMMA 2025

Hushållens konsumtion har utvecklats svagt sedan inflationen tog fart under 2022. Konsumtionen var oförändrad under det tredje kvartalet 2024, efter att ha minskat två kvartal i rad (se diagram 15). Särskilt minskade hushållens konsumtion av tjänster³ och konsumtion i utlandet, medan konsumtionsutgifter för bilar steg kraftigt. Hushållens konfidensindikator minskade i december efter att ha stigit under 14 månader i rad och ligger nu åter under det historiska medelvärdet (se diagram 15). Skillnaden mellan hushållens bedömning av sin nuvarande ekonomiska situation och förväntningarna på den egna ekonomin om 12 månader har under de senaste åren varit mycket stor (se diagram 16). Den nuvarande situationen har bedömts som svag medan

³ Avser tjänster exklusive bostadstjänster.

Diagram 14 Bidrag till offentlig konsumtionstillväxt

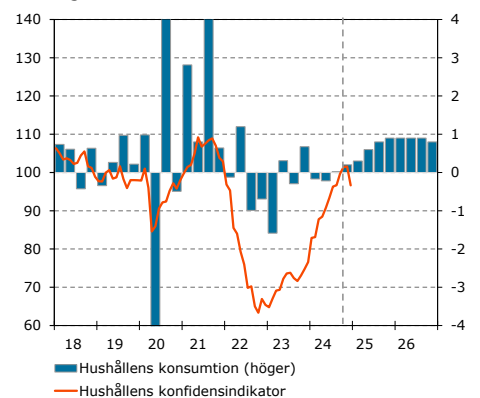
Procentuell förändring respektive procentenheter

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Diagram 15 Hushållens konfidensindikator och hushållens konsumtion

Index medelvärde=100, säsongsrensade månadsvärden respektive procentuell förändring, säsongsrensade kvartalsvärden

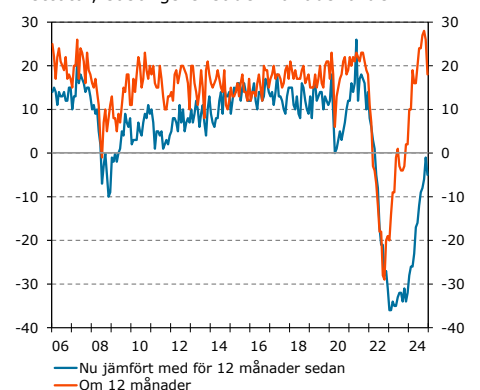

Anm. Konsumtionstillväxten var -9,9 procent det andra kvartalet 2020, 6,2 procent det tredje kvartalet 2020 och 4,3 procent det tredje kvartalet 2021.

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Diagram 16 Hushållens syn på sin egen ekonomi

Nettotal, säsongsrensade månadsvärden

Källa: Konjunkturinstitutet.

optimismen om framtiden har varit betydligt starkare. I december sjönk dock båda dessa mått markant.

Osäkerheten kvarstår kring hur hushållen framöver kommer att prioritera mellan sparande och konsumtion. Hushållens sparkvot ligger något över genomsnittet för det senaste decenniet.⁴ Hushållen har under året blivit något mindre pessimistiska kring risken för egen arbetslöshet. Samtidigt förväntar sig hushållen i mindre utsträckning att arbetslösheten i Sverige kommer att öka under de kommande tolv månaderna. Det indikerar en viss minskning av osäkerheten, vilket i sin tur ökar hushållens konsumtionsvilja.

Den rörliga bolåneräntan nådde sin senaste topp i slutet av 2023 och har därefter minskat med ungefär 1 procentenhet. Hushållens disponibla inkomster fortsätter att öka i en stabil takt under det fjärde kvartalet. Hushållens räntekostnader, mätt som andel av den disponibla inkomsten, sjunker (se diagram 17). Detta bidrar till att hushållens konsumtion stiger försiktigt under det fjärde kvartalet 2024. 2025 ökar hushållens disponibla inkomster snabbare än under de föregående åren, och effekterna av de sjunkande räntorna får ett allt större genomslag. Konsumtionen återhämtar sig till ungefär samma nivå som före inflationschocken. Hushållen väljer dock att öka konsumtionen mindre än de disponibla inkomsterna och sparkvoten fortsätter därmed att stiga. 2026 stärks hushållens köpkraft ytterligare och hushållen drar då ned på sparandet för första gången sedan 2022.

BRED PRODUKTIONSUPPGÅNG FRÅN MITTEN AV 2025

Produktionen⁵ i näringslivet har sedan slutet av 2021 utvecklats sidledes (se diagram 18). Utvecklingen skiljer sig dock åt mellan de olika delarna av näringslivet (se tabell 3). Medan industriproduktionen har minskat, har tjänsteproduktionen utvecklats svagt positivt. Den gradvisa starkare efterfrågan bidrar till att produktionen i näringslivet som helhet börjar stiga från och med det första kvartalet 2025.

Återhämtningen drivs under 2025 av tillverkningsindustrin och en fortsatt stark utveckling inom de företagsnära tjänstebanscher. Tillverkningsindustrin påverkas under inledningen av 2025 av en svagare efterfrågan på svenska exportvaror, vilket bidrar till att produktionsutvecklingen förblir svag i närtid. Återhämtningen tar mer fart från och med det andra kvartalet 2025. Produktionen i företagsnära tjänstebanscher stiger under loppet av 2025 i takt med att industrins produktion kommer i gång.

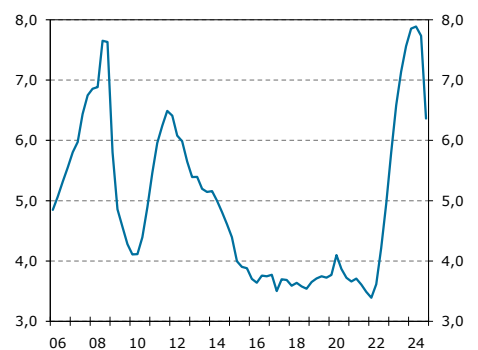
Konfidensindikatorn inom handeln, som utgör en relativt stor andel av näringslivets totala produktion, har blivit mer positiv under 2024. Den ökande optimismen förklaras dock framför

⁴ Avser helåret 2024. Med hushållens sparkvot avses eget sparande som andel av disponibel inkomst.

⁵ Med produktionen avses förädlingsvärdet i denna text. Förädlingsvärdet är bruttoproduktionen med avdrag för insatsförbrukningen.

Diagram 17 Hushållens räntekostnader

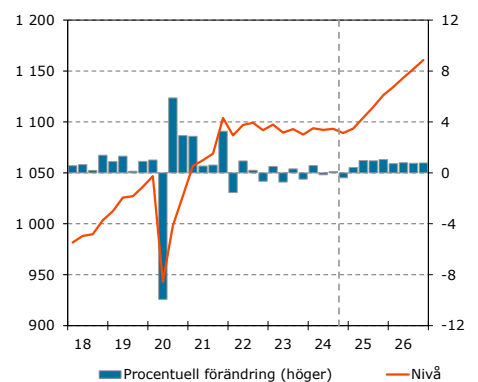
Procent av disponibel inkomst, säsongrensade kvartalsvärden

Anm. Värdet för kvartal 4, 2024 är en prognos. Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Diagram 18 Produktion i näringslivet

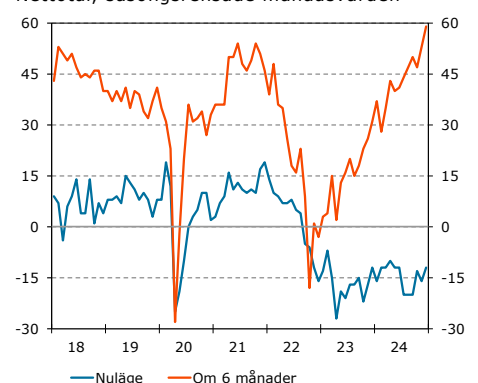
Miljarder kronor, fasta priser respektive procentuell förändring, säsongrensade kvartalsvärden

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Diagram 19 Försäljningssituation i handeln

Nettototal, säsongrensade månadsvärden

Källa: Konjunkturinstitutet.

allt av högre förväntningar, medan företagen fortfarande är relativt missnöjda med sin nuvarande försäljningssituation (se diagram 19). Produktionen inom handeln stiger under det andra halvåret 2025 i takt med att hushållen ökar sin konsumtion.

Stämningläget inom byggsektorn är fortfarande dystert och byggföretagens bruttoproduktion har minskat i årstakt sedan början av 2023 (se diagram 20). Samtidigt har produktionen, enligt nationalräkenskaperna, ökat. Det beror på att byggföretagen har lyckats minska förbrukningen av insatsvaror och tjänster mer än nedgången i bruttoproduktionen.⁶ Det kan exempelvis bero på en annan mix av byggande, med mer anläggningsbyggande.

Tabell 3 Produktion

Procentuell förändring, kalenderkorrigerade värden

	Prognos			Scenario		
	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Näringsliv	0,1	1,6	3,4	3,1	2,3	2,1
Varubranscher	-1,0	0,0	2,4
Varav: Industri	-1,8	0,7	4,8
Byggverksamhet	0,9	-2,4	-3,1
Tjänstebanscher	0,7	2,4	3,9
Offentliga myndigheter	2,4	0,7	0,6	0,5	0,4	0,3
Hela ekonomin¹						
BNP till baspris	0,6	1,4	2,8	2,5	1,9	1,7
BNP till marknadspris	0,5	1,4	2,9	2,5	1,9	1,7

¹ Inklusive hushållens icke-vinstdrivande organisationer.

Anm. Med produktion avses förädlingsvärde. Baspris är det pris som producenten får betalt för en vara eller tjänst, exklusive skatter och subventioner. Marknadspris är det pris som köparen betalar, inklusive skatter och subventioner.

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

SVAG SYSSELSÄTTNINGSTILLVÄXT 2025

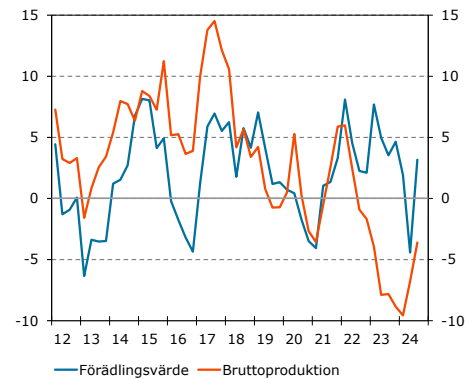
Den svaga ekonomiska utvecklingen har påverkat arbetsmarknaden och sysselsättningen har med undantag för ett enstaka kvartal minskat sedan slutet av 2023. Det tredje kvartalet 2024 fortsatte denna utveckling. Antalet sysselsatta minskade i stora delar av näringslivet men ökade inom offentliga myndigheter och övriga varubranscher. Arbetslösheten ökade till 8,5 procent det tredje kvartalet. Uppgången skedde både bland heltidsstuderande och icke-heltidsstuderande (se diagram 21).

Till och med november visar AKU att trenden i arbetslösheten fortsatt är stigande, om än svagt. Antalet inskrivna arbetslösa hos Arbetsförmedlingen är också svagt stigande. Samtidigt ökade planerna för antalet anställda de kommande tre månaderna i näringslivet något i december enligt Konjunkturbarometern (se diagram 22).

⁶ Se grårutan "Produktion, förädlingsvärde och förbrukning i byggbranschen" i Konjunkturläget mars 2024 för en mer ingående förklaring.

Diagram 20 Förädlingsvärde och bruttoproduktion i byggbranschen

Årlig procentuell förändring, kalenderkorrigerade värden

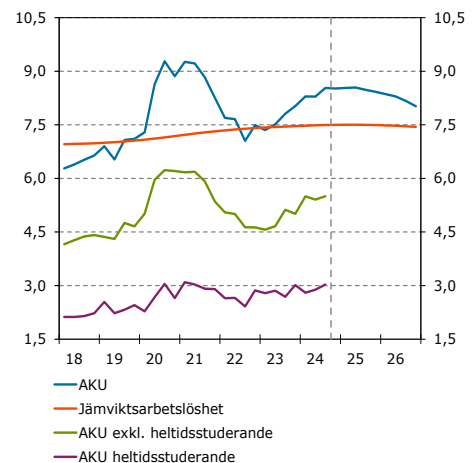

Anm. Med byggbranschen avses branscher under SNI-kod F. Brutttoproduktion enligt produktionsvärdeindex.

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Diagram 21 Arbetslöshet och jämviktsarbetslöshet

Procent, säsongsrensade kvartalsvärden

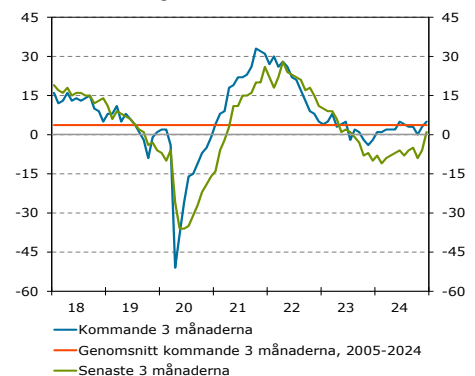

Anm. AKU avser 15–74 år. Jämviktsarbetslösheten bedöms utifrån AKU. Undergrupper i AKU är inte exkluderade i nämnaren.

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Diagram 22 Anställningar i näringslivet

Nettotal, säsongsrensade månadsvärden

Källa: Konjunkturinstitutet.

Det fjärde kvartalet 2024 fortsätter sysselsättningen att minska, vilket gör att antalet sysselsatta minskar helåret 2024.

År 2025 växer sysselsättningen något när den ekonomiska tillväxten ökar. Eftersom företagen har övervintrat en del arbetskraft under lågkonjunkturen blir dock uppgången dämpad inledningsvis. Samtidigt börjar antalet personer i arbetskraften åter öka när konjunkturen vänder uppåt. Sammantaget innebär detta att arbetslösheten stabiliseras på 8,5 procent under inledningen av 2025 för att vända svagt nedåt först mot slutet av året (se diagram 21).

År 2026 ökar sysselsättningen mer tydligt (se tabell 4), främst till följd av fler jobb inom tjänstebranscherna (se diagram 23). Arbetslösheten sjunker då till 8,2 procent, vilket fortsatt är högre än jämviktsarbetslösheten.⁷

LÅGKONJUNKTUR I SVERIGE UNDER 2025 OCH 2026

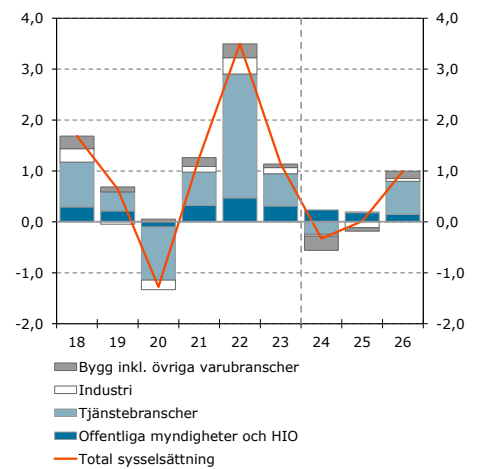
Svensk ekonomi befinner sig i en lågkonjunktur under 2025 och 2026. Detta illustreras med BNP-gapet, som är tydligt negativt under båda åren (se diagram 24). Resursutnyttjandet i ekonomin i sin helhet – det vill säga inom företagen och på arbetsmarknaden – är lågt och resursutnyttjandeindikatorn har sjunkit kontinuerligt sedan 2022 (se diagram 24).

Hur effektivt företagen använder sin arbetskraft i produktionen återspeglas i produktivitetsgapet för näringslivet (se diagram 24). Produktivitetsgapet för näringslivet sluts under 2025 när företagen använder de anställdas tid effektivare.

Resursutnyttjandet på arbetsmarknaden är lågt och fortsatt sjunkande. Detta visas i arbetsmarknadsgapet, som beräknas utifrån faktiskt arbetade timmar i förhållande till potentiella arbetade timmar. Arbetsmarknadsgapet är negativt under både 2025 och 2026 (se diagram 24). Arbetsmarknadsgapet bottnar senare än produktivitetsgapet för näringslivet, vilket är i linje med ett normalt konjunkturförlopp då företag tenderar att först öka sin produktivitet innan de nyanställer personal.

Diagram 23 Bidrag till sysselsättningstillväxten

Procentuell förändring

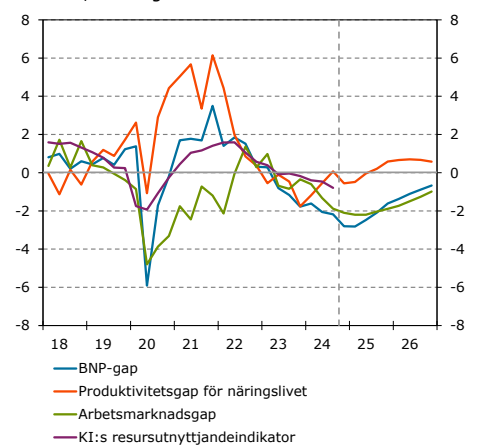

Anm. HIO avser hushållens icke-vinstdrivande organisationer.

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Diagram 24 BNP-gap, produktivitetsgap för näringslivet, arbetsmarknadsgap och resursutnyttjandeindikator

Procent av potentiell BNP, potentiell produktivitet för näringslivet respektive potentiell arbetade timmar, säsongsrensade kvartalsvärden

Anm. Resursutnyttjandeindikator visas med normaliserade säsongsrensade kvartalsvärden.

Källa: Konjunkturinstitutet.

⁷ För en diskussion om arbetslösheten, se kapitel "Svensk arbetsmarknad i ett internationellt perspektiv" i Lönebildningsrapporten 2024.

Tabell 4 Arbetsmarknad

Procentuell förändring om inget annat anges

	Prognos			Scenario		
	2024	2025	2026	2027	2028	2029
BNP till baspris ¹	0,6	1,4	2,8	2,5	1,9	1,7
Produktivitet i hela ekonomin ¹	1,0	1,4	1,6	1,0	1,1	1,3
Produktivitet, näringslivet ¹	1,4	1,9	1,9	1,1	1,4	1,6
Arbetade timmar ¹	-0,4	0,0	1,2	1,5	0,7	0,5
Medelarbetstid för sysselsatta ¹	0,1	-0,2	0,1	0,2	0,0	0,0
Sysselsatta	-0,5	0,1	1,0	1,3	0,7	0,5
Sysselsättningsgrad ²	69,0	68,8	69,2	70,0	70,2	70,3
Arbetskraft	0,2	0,2	0,7	0,7	0,5	0,4
Arbetskraftsdeltagande ²	75,3	75,1	75,4	75,7	75,8	75,8
Arbetslöshet ³	8,4	8,5	8,2	7,6	7,3	7,3
Befolkning ⁴	0,1	0,5	0,4	0,4	0,4	0,4
Produktivitetsgap i näringslivet ⁵	-0,6	0,1	0,7	0,2	0,0	0,0
Arbetsmarknadsgap ⁶	-1,5	-2,1	-1,4	-0,3	0,0	0,0
BNP-gap ⁷	-2,2	-2,2	-1,0	-0,1	0,0	0,0

¹ Kalenderkorrigerade värden. ² Procent av befolkningen enligt AKU 15–74 år. ³ Procent av arbetskraften enligt AKU 15–74 år. ⁴ Enligt AKU 15–74 år. ⁵ Skillnaden mellan faktisk och potentiell produktivitet i näringslivet uttryckt i procent av potentiell produktivitet i näringslivet. ⁶ Skillnaden mellan faktiska och potentiella arbetade timmar uttryckt i procent av potentiella arbetade timmar. ⁷ Skillnaden mellan faktisk och potentiell BNP uttryckt i procent av potentiell BNP.

Källa: Konjunkturinstitutet.

LÖNEÖKNINGSTAKTEN VÄXLAR NER 2025

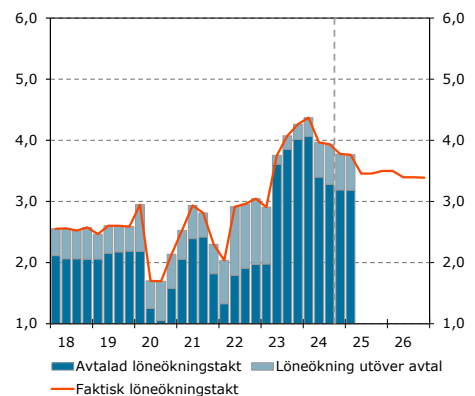
Det tredje kvartalet 2024 ökade lönerna i hela ekonomin med 3,9 procent i årstakt. Det är en likartad löneökningstakt jämfört med föregående kvartal, men en nedväxling från inledningen av 2024. Den avtalade löneökningstakten har dock minskat mer än den faktiska under loppet av 2024 i och med att löneglidningen har ökat något, trots ett minskat resursutnyttjande på arbetsmarknaden (se diagram 25)

År 2025 kommer en majoritet av löneavtalen på svensk arbetsmarknad att omförhandlas. För industrin, som är lönenormerande, har vinstandelen och lönsamhetsomdömet sjunkit under 2024, men vinstandelen ligger fortsatt på en hög nivå i ett historiskt perspektiv (se diagram 26). Samtidigt befinner sig Sverige i en lågkonjunktur och det råder osäkerhet om den framtida omvärldsefterfrågan, det framtida konjunkturläget och utvecklingen på arbetsmarknaden, vilket försvårar avtalsförhandlingarna.

Arbetsmarknadens fortsatta försvagning bidrar till att löneökningstakten växlar ner från och med 2025, dock till en nivå som är högre än det historiska genomsnittet. Detta är i linje med synen hos både arbetsgivar- och arbetstagarorganisationer (se diagram 27). Lönerna ökar snabbare än inflationen, vilket medför

Diagram 25 Löneökningstakt i hela ekonomin

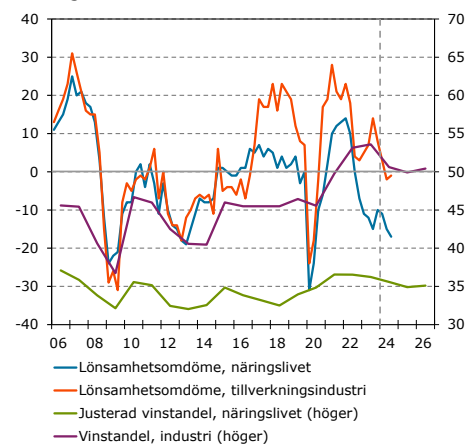
Kalenderkorrigerad årstakt

Källor: Medlingsinstitutet och Konjunkturinstitutet.

Diagram 26 Lönsamhet i näringslivet

Procent, årsvärden respektive netttotal, säsongsrensade kvartalsvärden

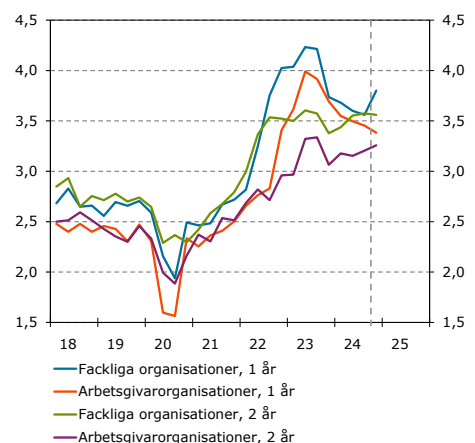

Anm. Vinstandelen i näringslivet är justerad för ersättningen till egenföretagare och exkluderar små- och fritidshus.

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Diagram 27 Löneförväntningar hos arbetsmarknadens parter

Årstakt

Källor: Kantar Sifo, Macrobond och Konjunkturinstitutet.

att reallönerna, beräknade med KPIF, ökar med nära 2 procent både 2025 och 2026 (se tabell 5).

Tabell 5 Timlöner och arbetskostnad

Procentuell förändring respektive procent

	Prognos			Scenario		
	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Timlön, hela ekonomin (KL) ¹	4,0	3,5	3,4	3,4	3,4	3,4
Timlön, näringslivet (KL) ¹	4,2	3,6	3,5	3,4	3,4	3,4
Timlön, hela ekonomin (NR) ²	4,0	3,4	3,4	3,4	3,4	3,4
Reallön enligt KPIF, hela ekonomin (KL) ¹	2,1	1,8	1,9	1,4	1,3	1,3
Arbetskostnad per timme, näringslivet ²	5,1	3,6	3,4	3,9	3,4	3,4
Produktivitet, näringslivet ²	1,4	2,0	2,0
Justerad enhetsarbetskostnad, näringslivet ³	3,7	1,6	1,4
Justerad vinstandel, näringslivet ⁴	35,6	34,9	35,1	34,6	34,5	34,6

¹ Enligt Konjunkturlönestatistiken (KL). ² Enligt nationalräkenskaperna (NR), kalenderkorrigerade värden. ³ Exklusive små- och fritidshus, justerad för antalet arbetade timmar utförda av egenföretagare, kalenderkorrigerade värden. ⁴ Exklusive små- och fritidshus, justerad för antalet arbetade timmar utförda av egenföretagare, ej kalenderkorrigerade värden, beräknad till faktorpris.

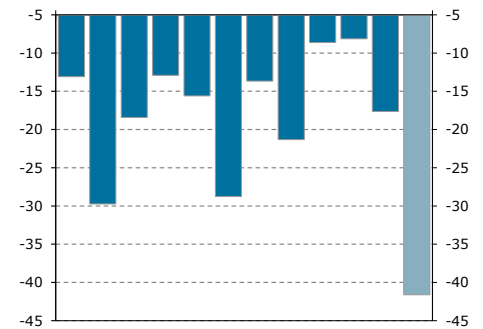
Källor: Medlingsinstitutet, SCB och Konjunkturinstitutet.

INFLATIONEN NÄRA MÅLET

KPIF-inflationen var 1,8 procent i november 2024. Drivmedelspriserna är lägre nu än för 12 månader sedan. Elpriserna är också lägre än 2023 beräknat som månadsgenomsnitt, även om priserna har varit extra höga enstaka dagar under december 2024 (se diagram 28). Energipriserna drar därför ner KPIF-inflationen totalt sett (se diagram 29). Inflationen exklusive energi (KPIF-XE) var 2,4 procent i november och kommer att vara kring 2 procent fram till och med sommaren 2025. Därefter sjunker inflationstakten för KPIF-XE och blir drygt 1,6 procent mot slutet av 2026 (se diagram 30). Även inklusive energi blir KPIF-inflationen drygt 1,6 procent mot slutet av 2026. Utvecklingen under enskilda månader kommer främst att påverkas av hur de starkt väderberoende elpriserna utvecklas.

Diagram 28 Spotpris på el, 2024

Månadsgenomsnitt, skillnad mot motsvarande månad föregående år, öre per kWh

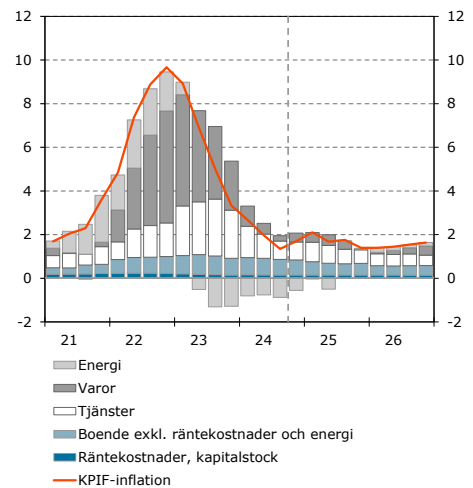

Anm. Snittet för december månad avser endast tiden till och med den 16:e december både 2023 och 2024.

Källor: Nordpool Group och Macrobond.

Diagram 29 Bidrag till KPIF-inflationen

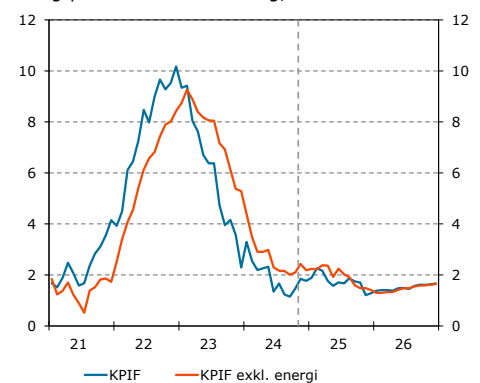
Procentenheter respektive årlig procentuell förändring, kvartalsvärden

Anm. Beräkningen av bidragen är approximativ. Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Diagram 30 Konsumentpriser

Årlig procentuell förändring, månadsvärden

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Tabell 6 Konsumentpriser, räntor och växelkurs

Procentuell förändring respektive procent

	Prognos			Scenario		
	2024	2025	2026	2027	2028	2029
KPI	2,9	-0,4	1,0	2,4	2,8	2,4
Räntekostnader, räntesats ¹	12,6	-29,9	-9,2	8,9	15,2	7,0
KPIF	1,9	1,7	1,5	2,0	2,0	2,0
Varor	1,2	0,8	0,6
Tjänster	3,5	2,5	1,7
Boende exkl. räntekostnader och energi ²	4,6	3,5	2,7
Energi	-9,2	-1,4	2,2
Räntekostnader, kapitalstock ¹	4,0	3,8	3,8	3,5	3,4	3,5
KPIF exkl. energi	2,7	1,9	1,5
HIKP	2,0	1,8	1,5
Styrränta ³	2,75	1,50	1,50	2,00	2,50	2,50
Tioårig statsobligationsränta	2,2	2,1	2,3	2,6	2,7	2,9
Kronindex (KIX) ⁴	126,0	126,9	124,8	122,4	120,0	118,5

¹ Räntekostnader i KPI utgörs av produkten av kapitalstock och räntesats. Energi avser kostnader för el, gas, uppvärmning och drivmedel. ² Avser hyror, månadsavgifter i bostadsrättsföreningar, reparationskostnader, avskrivningar, tomträttsavgäld och fastighetsskatt, försäkringskostnader, kostnader för vatten, avlopp, renhållning och sotning. ³ Avser tillämplad styrränta vid årets slut. Räntebesluten i december 2024 och 2025 tillämpas först i januari, året efter respektive beslut. ⁴ Index 1992-11-18=100. Högre indextal indikerar en svagare krona.

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

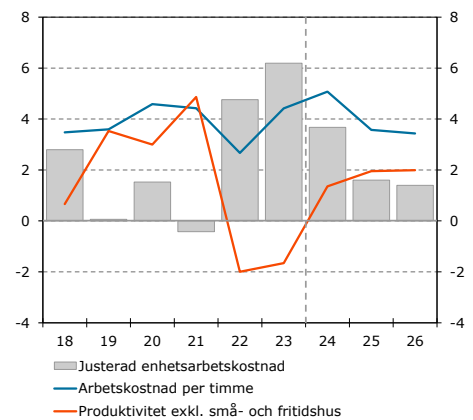
Drivkrafterna bakom inflationsutvecklingen framöver är blandade. År 2025 hålls inflationen uppe av stigande kostnader för boende. Hyror och bostadsrättsavgifter fortsätter att stiga relativt snabbt. Priserna på några enskilda matvaror stiger markant på grund av ett begränsat utbud. Den svaga växelkursen håller också upp inflationen. Samtidigt stiger företagens enhetsarbetskostnad relativt långsamt till följd av en ökad produktivitetstillväxt, trots att arbetskostnaden per arbetad timme ökar med 3,6 procent i näringslivet under 2025 (se diagram 31). Inflationen motverkas också av en generellt sett svag efterfrågan som gör det svårt för företagen att höja priserna.

År 2026 stiger efterfrågan mer igen, och varupriserna ökar gradvis snabbare. Under 2026 införs dessutom EU:s klimattullar på bland annat stål och konstgödsel. Tillsammans med de kostnadsökningar som kommer av utsläppshandelssystemet inom EU ger det något högre varupriser.⁸ Samtidigt möter tjänsteföretagen generellt sett en mycket låg kostnadsutveckling under 2025 och 2026 då bland annat hyror, drivmedelskostnader och insatsvarupriser stiger långsamt. Tjänstepriserna utvecklas därför svagt under 2026 (se diagram 32).

⁸ Se fördjupningsrutan "Assessing the impact of climate change transition policies on growth and inflation", i "Eurosystem staff macroeconomic projections", ECB, december 2024.

Diagram 31 Justerad enhetsarbetskostnad i näringslivet

Procentuell förändring, kalenderkorrigerade värden

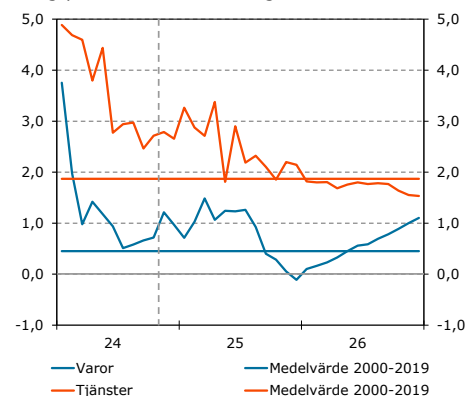

Anm. Vinstandelen är justerad för ersättningen till egenföretagare och exkluderar små- och fritidshus.

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Diagram 32 Varu- och tjänsteprisinflation

Årlig procentuell förändring, månadsvärden

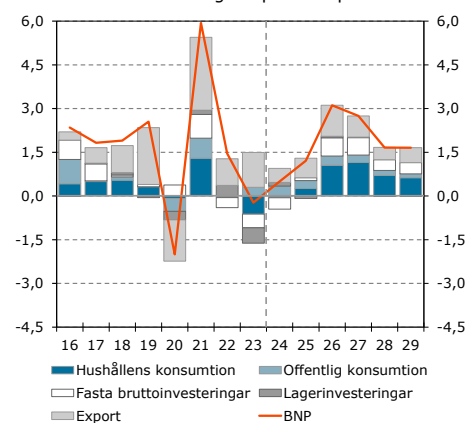

Anm. Avser varor och tjänster exklusive energi och konsumtion knuten till boendet.

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Diagram 33 Importjusterat bidrag till BNP-tillväxten

Procentuell förändring respektive procentenheter

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Till skillnad från KPIF inkluderar KPI effekten av förändrade bostadsräntor. Sjunkande räntor gör att KPI-inflationen blir negativ 2025 och 1,0 procent 2026 (se tabell 6).

BALANSERAT KONJUNKURLÄGE I SCENARIOT FÖR 2027–2029

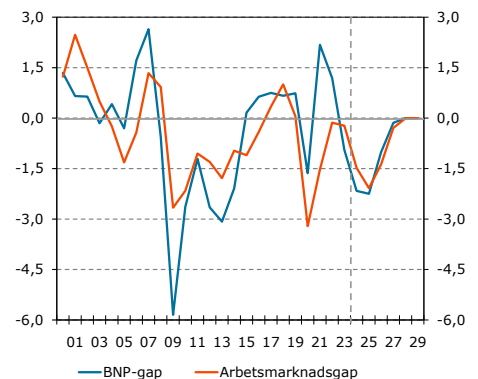
Scenariot för åren 2027–2029 tar sin utgångspunkt i Konjunkturinstitutets prognos för åren fram till och med 2026.⁹ I scenariots inledning är ekonomin på väg ut ur en lågkonjunktur och svensk BNP växer relativt starkt 2027 (se diagram 33). En viktig förklaring är räntesänkningarna som Riksbanken genomför 2024 och 2025, vilka stimulerar både hushållens konsumtion och företagens investeringar. Samtidigt fortsätter de strukturella investeringsbehoven inom klimatomställning, energiförsörjning och försvar att bidra till den ekonomiska aktiviteten. Liksom i Sverige sker en snabb ökning av investeringar i många andra länder, vilket gynnar den svenska exportindustrin med dess förhållandevis starka inriktning på investerings- och insatsvaror.

Den starkare ekonomiska aktiviteten medför att resursutnyttjandet, mätt med BNP-gapet, normaliseras under 2027 (se diagram 34) varefter BNP växer i takt med sin potential. Den förbättrade konjunkturen medför en ökad efterfrågan på arbetskraft, som leder till att arbetslösheten sjunker under scenarioperioden mot jämviktsnivån på drygt 7 procent.

Inflationen, mätt med KPIF, är i scenariot stabil och nära Riksbankens mål om 2 procent (se diagram 35). Den årliga lönetillväxten ligger på cirka 3,4 procent under perioden, vilket gör att reallönerna fortsätter att öka och återhämtar sig till 2021 års nivå under 2027.

Diagram 34 BNP-gap och arbetsmarknadsgap i Sverige

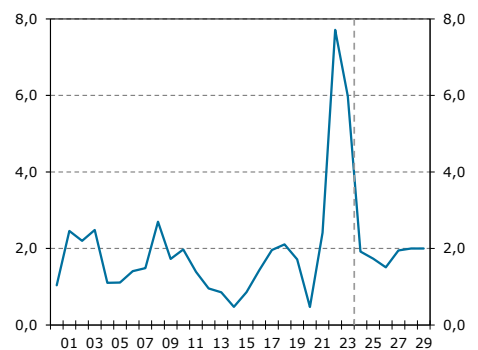
Procent av potentiell BNP respektive potentiellt arbetade timmar

Källa: Konjunkturinstitutet.

Diagram 35 Inflation, KPIF

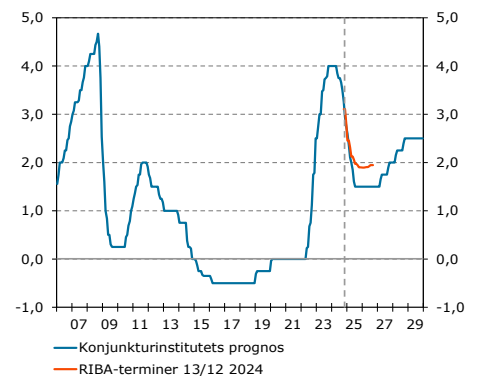
Procent

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Diagram 36 Styrränta

Procent, månadsvärden

Anm. RIBA är terminskontrakt baserade på framtida genomsnittlig styrränta mellan terminernas avräkningsdagar. Avräkningsdagarna är tredje onsdagen i mars, juni, september respektive december.

Källor: Nasdaq OMX, Macrobond och Konjunkturinstitutet.

⁹ Se marginalrutan "Vad skiljer scenario från prognos?" i Konjunkturläget september 2024.

RIKSBANKEN SÄNKER STYRRÄNTAN TILL 1,50 PROCENT

Riksbanken har sänkt styrräntan sedan i maj 2024 och fortsätter att sänka styrräntan med 0,25 procentenheter vid varje ordinarie penningpolitiskt möte från och med december 2024 till och med juni 2025, ner till 1,50 procent (se diagram 36). Styrräntan lämnas därefter oförändrad till det första halvåret 2027. Den lägre styrräntan underlättar konjunkturåterhämtningen och håller inflationen uppe nära inflationsmålet 2026–2027 (se tabell 6). Konjunkturinstitutets prognos innebär att styrräntan sänks mer 2025 än marknadens förväntningar enligt så kallade RIBA-terminer och mer än Riksbankens aviserade räntebana (se diagram 36). Under 2027 börjar Riksbanken gradvis höja styrräntan för att balansera inflationen vid inflationsmålet åren efter 2027.

Kronan har försvagats med cirka 4 procent sedan slutet av 2023 mätt med kronindexet KIX och är nu svagare än vad jämviktswäxelkursen är i slutet av scenarioperioden. Kronan förväntas därför stärkas gradvis 2026–2029 (se diagram 37 och tabell 6).

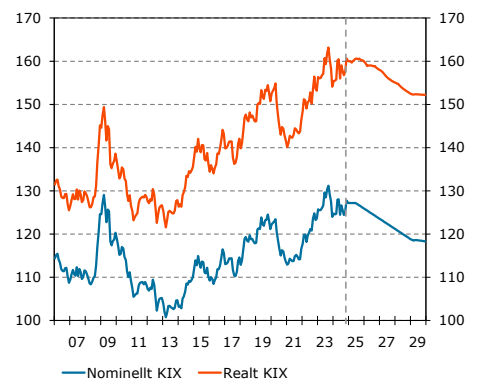
FORTSATT UNDERSKOTT I DE OFFENTLIGA FINANSERNA

Den offentliga sektorn går med underskott 2024 (se diagram 38 och tabell 7). Staten och kommunsektorn uppvisar underskott medan det är överskott i ålderspensionssystemet (se diagram 39). För kommunsektorn är det fortsatt höga avsättningar för att värdesäkra pensioner, till följd av den tidigare höga inflationen, som tynger sparandet. Det bidrar till ett lågt finansiellt sparande, trots en gynnsam utveckling av inkomsterna från kommunalskatt och genomförda kostnadsbesparingar samt effektiviseringar. I staten bidrar kapitaltillskottet till Riksbanken till underskottet samtidigt som lågkonjunkturen innebär en svagare utveckling av skatteintäkterna.¹⁰ I ålderspensionssystemet växer inkomsterna från pensionsavgifter snabbare än utbetalda pensioner, samtidigt som kapitalinkomsterna lyfter sparandet.

Lågkonjunkturen fortsätter att tynga de offentliga finanserna 2025–2026. Det finansiella sparandet stärks dock 2025 jämfört med 2024. Förstärkningen förklaras till största delen av att sparandet i kommunsektorn förbättras betydligt när pensionsavsättningarna minskar (se diagram 40). Budgetpropositionen för 2025 innehåller sammantaget ofinansierade finanspolitiska åtgärder som sänker sparandet i staten (se vidare fördjupningen ”Budgetpropositionen för 2025”). År 2026 stärks de offentliga finanserna ytterligare. Inkomsterna i staten ökar något snabbare än utgifterna, vilket tillsammans med större överskott i ålderspensionssystemet bidrar till att underskottet i den offentliga sektorn blir mindre. I både staten och kommunsektorn är det finansiella sparandet dock fortsatt negativt.

Diagram 37 Kronans effektiva växelkurs (KIX)

Index 1992-11-18=100, månadsvärden

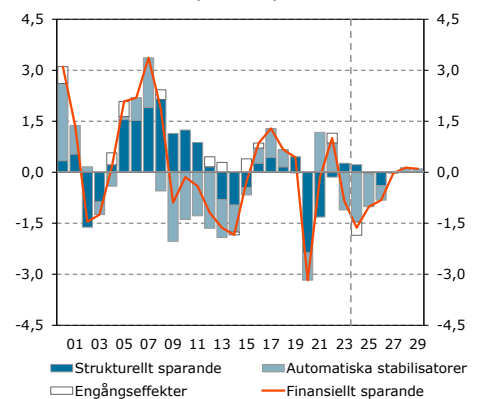

Anm. KIX är ett konkurrensvägt index baserat på växelkurser mellan svenska kronan och valutor från 31 av Sveriges handelspartners. Högre index motsvarar en svagare krona.

Källor: Riksbanken, Macrobond och Konjunkturinstitutet.

Diagram 38 Offentliga sektorns finansiella sparande

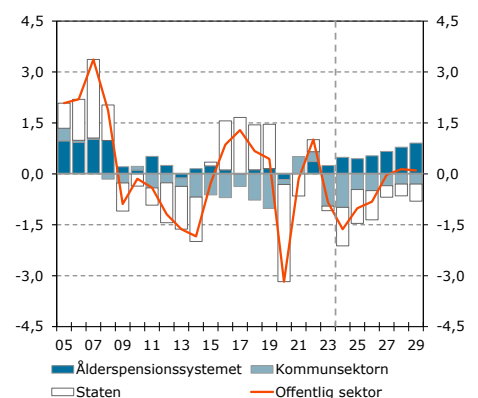
Procent av BNP respektive potentiell BNP

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Diagram 39 Finansiellt sparande i delsektorer

Procent av BNP

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

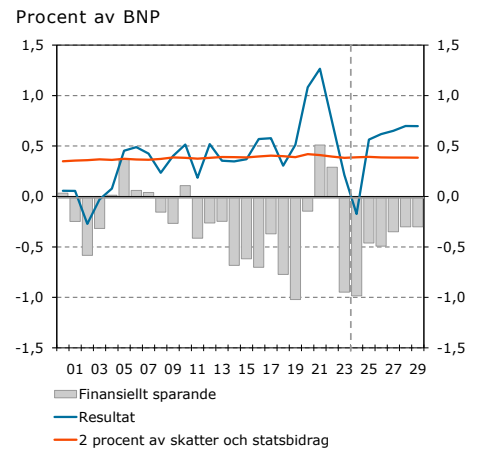
¹⁰ Kapitaltillskottet till Riksbanken hanteras som en engångseffekt i beräkningen av det strukturella sparandet och får därmed ingen effekt på detta mått.

Det strukturella sparandet, som är det finansiella sparandet i offentlig sektor justerat för konjunktur- och engångseffekter, är nära noll 2025 och negativt 2026 (se diagram 41). Sparandet understiger därmed både den nuvarande nivån på överskotts målet på 1/3 procent av BNP och det föreslagna framtida balansmålet (se även grårutan ”Nytt mål för den offentliga sektorns sparande”).

Utan finanspolitiska åtgärder åren efter 2025 blir det strukturella sparandet högre (se diagram 41). Från 2027 överstiger det den nya målnivån för sparandet om 0 procent av BNP och ett budgetutrymme uppstår, som sammantaget för perioden 2026–2029 beräknas till ca 130 miljarder kronor. Budgetutrymmets fördelning per år påverkas bland annat av den makroekonomiska utvecklingen och av tidigare aviserade upp- och nedtrappningar av olika finanspolitiska åtgärder och kan därför variera kraftigt mellan åren.¹¹ I scenariot antas att regeringen genomför ofinansierade finanspolitiska åtgärder som motsvarar det samlade budgetutrymmet.

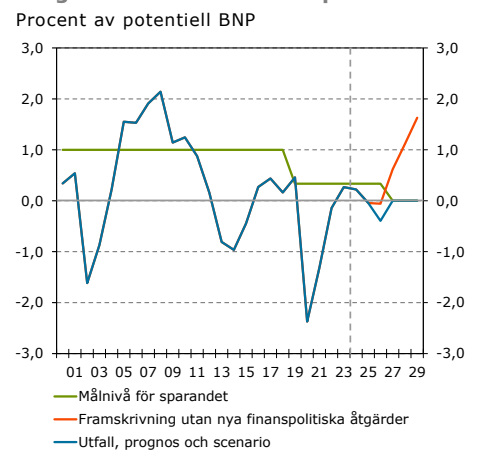
Maastrichtskulden, som mäter den offentliga sektorns konsoliderade skuldsättning, stiger som andel av BNP 2025 till följd av underskottet i de offentliga finanserna (se tabell 7). Skuldkvoten ligger dock fortsatt under skuldankaret i det finanspolitiska ramverket (35 procent av BNP +/- 5 procentenheter). Efter 2025 stärks sparandet i den offentliga sektorn samtidigt som BNP växer i snabbare takt och Maastrichtskulden minskar därför som andel av BNP.

Diagram 40 Finansiellt sparande och resultat i kommunsektorn

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Diagram 41 Strukturellt sparande

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

¹¹ Regeringen har infört en ram på 75 miljarder kronor för det militära stödet till Ukraina för 2024–2026. Det råder osäkerhet om hur stöden kommer att utformas. Därför har endast de delar av ramen som i nuläget är specificerade beaktats i prognosen och beräkningen av budgetutrymmet. Det vill säga, inte hela det belopp som aviserats på anslaget 1:14 i utgiftsområde 6 i budgetpropositionen för 2025.

Tabell 7 Offentliga sektorns finanser

Miljardier kronor respektive procent, löpande priser

	Prognos			Scenario		
	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Inkomster¹	3 045	3 109	3 234	3 412	3 567	3 706
<i>Procent av BNP</i>	47,5	47,7	47,4	47,6	47,9	47,9
Utgifter	3 150	3 175	3 290	3 414	3 556	3 698
<i>Procent av BNP</i>	49,2	48,7	48,2	47,6	47,7	47,8
Finansiellt sparande	-105	-66	-56	-2	10	8
<i>Procent av BNP</i>	-1,6	-1,0	-0,8	0,0	0,1	0,1
Strukturellt sparande	15	-3	-27	0	0	0
<i>Procent av potentiell BNP</i>	0,2	0,0	-0,4	0,0	0,0	0,0
Maastrichtskuld	2 151	2 208	2 299	2 385	2 470	2 571
<i>Procent av BNP</i>	33,6	33,8	33,7	33,3	33,1	33,2

Anm. Prognoserna för skatter och avgifter respektive transfereringar efter 2024 baseras på 2025 års regelverk.

¹ Exklusive EU-skatter.

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Nytt mål för den offentliga sektorns sparande

Regeringens finanspolitik regleras bland annat av det finanspolitiska ramverket.¹² En central del i ramverket är målet för den offentliga sektorns finansiella sparande. En parlamentarisk kommitté har föreslagit att målnivån för sparandet ändras från nuvarande överskottsmål, motsvarande 1/3 procent av BNP över en konjunkturcykel, till ett balansmål.¹³ Balansmålet innebär att inkomster och utgifter i genomsnitt ska vara lika stora över en konjunkturcykel. Det nya balansmålet föreslås ersätta överskottsmålet från och med 2027.

Förändringen av målnivån för det finansiella sparandet påverkar beräkningen av budgetutrymmet och Konjunkturinstitutets finanspolitiska scenario.¹⁴ Ett balansmål innebär, allt annat lika, ett större budgetutrymme än vid ett överskottsmål. I det finanspolitiska scenariot antas att regeringen och riksdagen fattar beslut om nya finanspolitiska åtgärder som motsvarar budgetutrymmet, så att det strukturella sparandet anpassas till målet. När målnivån ändras påverkar det budgetutrymmet och de finanspolitiska åtgärderna för ett enskilt år. I frånvaro av nya finanspolitiska beslut överstiger det strukturella sparandet balansmålet under 2027 och därmed uppstår ett budgetutrymme (se diagram 41). Hade överskottsmålet behållits hade det varit ett

Beräkningsprinciper för det finanspolitiska scenariot

Konjunkturinstitutet gör ett finanspolitiskt scenario för åren närmast efter året för den senaste budgetpropositionen. I scenariot antas att regering och riksdag fattar beslut om nya finanspolitiska åtgärder med en permanent effekt på det finansiella sparandet som sammantaget motsvarar storleken på budgetutrymmet för hela perioden. Fördelningen av åtgärderna över tid och på olika budgetposter är av teknisk karaktär och utgår från olika beräkningsprinciper. Den ska inte tolkas som Konjunkturinstitutets syn på hur fördelningen bör se ut. Avsteg från beräkningsprinciperna görs det första året. Bedömningen baseras då på en förmodad inriktning på regeringens politik.

I scenariot antas att finanspolitiken förs i linje med målet för den offentliga sektorns sparande. Om det strukturella sparandet i utgångsläget är högre eller lägre än målnivån sker anpassningen successivt med som mest 0,5 procentenheter per år. Bland annat för det strukturella sparandet påverkar hur de finanspolitiska åtgärderna fördelas mellan åren.

Beräkningsprinciperna för fördelningen på olika budgetposter innebär att medel tillförs statliga myndigheter så att statens konsumtion och investeringar ökar i takt med befolkningen respektive potentiell BNP. Kommunsektorn tillförs statsbidrag så att staten fortsatt finansierar en ungefär konstant andel av de kommunala utgifterna.

Resterande del av budgetutrymmet överförs till hushållen, vilket påverkar hushållens disponibla inkomster. Överföringen bokförs till hälften på utgiftssidan som ökade transfereringar och till hälften på inkomstsidan som en skattesänkning. Om budgetutrymmet är litet och det finns ett finansieringsbehov för de övriga åtgärderna kan överföringen till hushållen bli negativ.

¹² Se regeringens skrivelse "Ramverket för finanspolitiken" (skr. 2017/18:207).

¹³ SOU 2024:76 "Från överskottsmål till balansmål".

¹⁴ Se marginalrutan "Beräkningsprinciper för det finanspolitiska scenariot".

mindre sammantaget budgetutrymme perioden 2027–2029. Övergången till ett balansmål innebär att budgetutrymmet ökar med ca 25 miljarder kronor.

Den ekonomiska politiken bör stödja återhämtningen 2025

Lågkonjunkturen har under 2024 fördjupats och konjunkturbotten nås först 2025. För 2025 bör den samlade ekonomiska politiken därför vara expansiv och därigenom stödja den ekonomiska återhämtningen.

Riksbankens primära mål är inflationsmålet och inflationen har sedan i somras legat under målet. Därmed finns det inte någon motsättning för den ekonomiska politiken mellan att å ena sidan stabilisera inflationen kring inflationsmålet och å andra sidan stimulera ekonomin.

Då penningpolitiken verkar med fördröjning är, i och med tagna räntebeslut, penningpolitikens påverkan på efterfrågan 2025 till stor del redan bestämd. Trots att Riksbanken sedan maj 2024 gradvis sänkt styrräntan bedöms penningpolitiken fortfarande vara åtstramande. Sett till att inflationen nu ligger under målet och till djupet i lågkonjunkturen kunde penningpolitiken, med facit i hand, förts i en mer expansiv riktning tidigare. Det skulle ha bidragit till en mer robust konjunkturåterhämtning och till en snabbare minskning av arbetslösheten. För att den förda penningpolitiken ska stödja återhämtningen 2025 och 2026 vore det lämpligt att framöver sänka styrräntan relativt snabbt. Riksbanken bör därför gå fortare fram med räntesänkningar, även jämfört med vad som antas i denna prognos. Det är dock inte önskvärt att återvända till de tidigare mycket låga räntenivåerna.

Även finanspolitiken bör stödja den ekonomiska återhämtningen. Regeringen presenterade under hösten Budgetpropositionen för 2025 och därmed är finanspolitikens inriktning för 2025 redan bestämd. Enligt Konjunkturinstitutets bedömning är finanspolitiken svagt expansiv för 2025. Det finanspolitiska handlingsutrymmet begränsas dock av överskottsmålet och avvikelser i det strukturella sparandet behöver återtå.

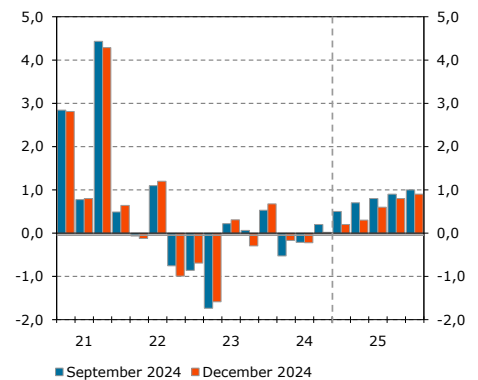
Prognosrevideringar 2024–2025

Nedan beskrivs kortfattat några av de mer betydelsefulla revideringarna jämfört med prognoserna i Konjunkturläget september 2024 (se tabell 8).

- BNP-tillväxten i USA har reviderats upp för både 2024 och 2025 med 0,2 respektive 0,5 procentenheter. Upprevidering förklaras främst av att BNP ökade betydligt mer det tredje kvartalet 2024 än vad som förutsågs i september och att den starka utvecklingen fortsätter det fjärde kvartalet.
- BNP-tillväxten i euroområdet för 2025 har reviderats ned med 0,6 procentenheter. Nedrevideringen förklaras bland annat av försämrade utsikter för tysk ekonomi.
- Tillväxten i de svenska hushållens konsumtion revideras ned för 2025 och bedöms uppgå till 1,4 procent för helåret. Den överraskande svaga utvecklingen syns redan under det andra halvåret 2024 men tillväxten revideras även ned för samtliga kvartal 2025 (se diagram 42). Nedrevidering förklaras främst av att de tidigare stora prisuppgången nu bedöms få mer utdragna konsekvenser för hushållens konsumtionsvilja.
- Nedrevideringen av tillväxten i hushållens konsumtion är den viktigaste förklaringen till att BNP-tillväxten för 2025 revideras ned med 0,6 procentenheter till 1,2 procent.
- Den lägre BNP-tillväxten 2024 slår igenom på arbetsmarknaden och sysselsättningen bedöms nu utvecklas svagare än vad som förutsågs i september (se diagram 43). Det innebär i sin tur att arbetslösheten stiger till 8,5 procent 2025, vilket är 0,3 procentenheter högre än vad som förutsågs i september.
- KPIF-inflationen revideras upp något i närtid men i slutet av 2025 är den i linje med vad som förutsågs i september (se diagram 44).
- Den djupare lågkonjunkturen och svaga inflationsutsikter för 2026 innebär att Riksbanken gradvis sänker styrräntan till 1,50 procent i juni 2025, vilket är 0,25 procentenheter lägre än vad som förutsågs i september.

Diagram 42 Hushållens konsumtion

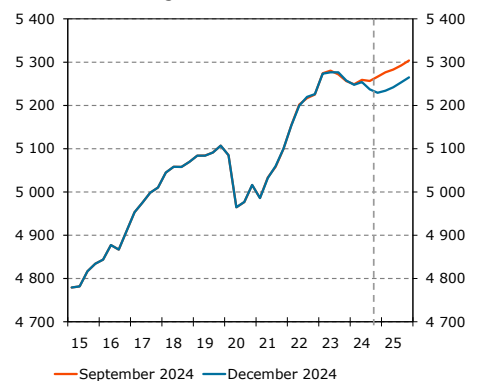
Procentuell förändring, säsongrensade kvartalsvärden

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Diagram 43 Sysselsatta

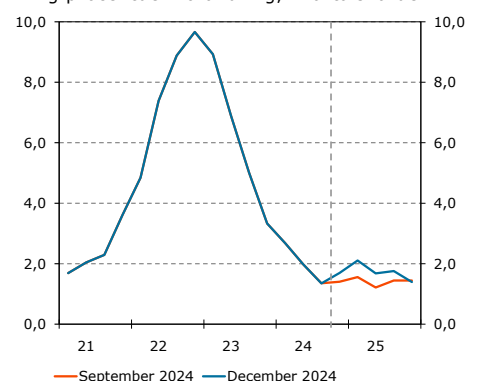
Tusental, säsongrensade kvartalsvärden

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Diagram 44 KPIF

Årlig procentuell förändring, kvartalsvärden

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Tabell 8 Prognos och revideringar jämfört med prognosen i september 2024

Procentuell förändring respektive procentenheter om inget annat anges

	2024			2025		
	Dec	Sep	Diff	Dec	Sep	Diff
Internationellt						
BNP i världen	2,8	3,1	-0,4	2,8	3,0	-0,1
BNP, KIX-vägd ¹	1,6	1,7	0,0	1,7	2,0	-0,2
BNP i euroområdet	0,7	0,7	0,0	0,8	1,4	-0,6
BNP i USA	2,8	2,6	0,2	2,2	1,7	0,5
BNP i Kina	4,7	4,8	-0,1	4,6	4,4	0,2
Federal funds target rate ^{2,3}	4,5	4,5	0,0	4,0	2,5	1,5
ECB:s refinansränta ^{2,3}	3,2	3,4	-0,3	1,7	1,9	-0,3
Oljepris ⁴	80,5	80,4	0,1	72,5	74,1	-1,7
KPI, KIX-vägd ¹	3,0	3,0	0,0	2,5	2,4	0,1
Försörjningsbalans						
BNP, kalenderkorrigerad	0,5	0,7	-0,2	1,4	2,0	-0,6
BNP	0,5	0,7	-0,2	1,2	1,8	-0,6
Hushållens konsumtionsutgifter	0,2	0,0	0,1	1,4	2,4	-1,0
Offentliga konsumtionsutgifter	1,3	1,2	0,1	1,5	1,4	0,1
Fasta bruttoinvesteringar	-1,5	-2,2	0,7	1,0	1,4	-0,4
Lagerinvesteringar ⁵	0,4	0,2	0,2	-0,2	0,1	-0,3
Export	2,0	1,7	0,3	2,6	2,4	0,2
Import	2,0	0,5	1,5	2,5	2,6	-0,2
Arbetsmarknad, inflation, räntor, med mera						
Arbetade timmar ⁶	-0,4	-0,1	-0,3	0,0	0,7	-0,7
Sysselsättning	-0,5	-0,2	-0,3	0,1	0,6	-0,5
Arbetslöshet ⁷	8,4	8,3	0,1	8,5	8,2	0,3
Arbetsmarknadsgap ⁸	-1,5	-1,4	-0,1	-2,1	-1,4	-0,7
BNP-gap ⁹	-2,2	-2,0	-0,2	-2,2	-1,6	-0,7
Produktivitet ⁶	1,0	1,0	0,0	1,4	1,3	0,1
Timlön ¹⁰	4,0	4,0	0,0	3,5	3,6	-0,1
KPI	2,9	2,8	0,1	-0,4	-0,3	-0,1
KPIF	1,9	1,8	0,1	1,7	1,4	0,3
Styrränta ^{2,3}	2,75	3,00	-0,30	1,50	1,75	-0,25
Tioårig statsobligationsränta ²	2,2	2,2	0,0	2,1	2,0	0,0
Kronindex (KIX) ¹¹	125,9	125,2	0,7	126,9	123,2	3,7
Bytesbalans ¹²	6,8	7,2	-0,4	6,0	6,9	-0,9
Offentligt finansiellt sparande ¹²	-1,6	-1,5	-0,2	-1,0	-0,6	-0,4
Strukturellt sparande ¹³	0,2	0,4	-0,2	0,0	0,0	0,0

¹ KIX-vägd BNP och KPI är aggregat som vägs samman med hjälp av Riksbankens KIX-vikter. I KIX ingår Sveriges 32 viktigaste handelspartners. ² Procent. ³ Vid årets slut. ⁴ Brent, dollar per fat, årsgenomsnitt. ⁵ Förändring i procent av BNP föregående år. ⁶ Kalenderkorrigerade värden. ⁷ Procent av arbetskraften. ⁸ Skillnaden mellan faktiskt och potentiellt arbetade timmar uttryckt i procent av potentiellt arbetade timmar. ⁹ Skillnaden mellan faktiskt och potentiell BNP uttryckt i procent av potentiell BNP. ¹⁰ Enligt konjunkturlönestatistiken. ¹¹ Index 1992-11-18=100. ¹² Procent av BNP. ¹³ Procent av potentiell BNP.

Anm. Differensen avser skillnaden mellan nuvarande prognos och prognosen i december 2023. Ett positivt värde innebär en upprevidering.

Källa: Konjunkturinstitutet.

Budgetpropositionen för 2025

Budgetpropositionen innehåller nya finanspolitiska åtgärder om 58 miljarder kronor för år 2025. Tyngdpunkten i budgeten ligger på sänkta skatter och ökade utgifter för försvar och rättsväsende. I tidigare rambeslut finns flera tillfälliga åtgärder som försvinner 2025. Sammantaget innebär åtgärderna i budgeten och de tidigare rambesluten att det finansiella sparandet försvagas med 25 miljarder kronor mellan 2024 och 2025.

I budgeten presenteras ofinansierade åtgärder som försvagar det finansiella sparandet med 58 miljarder kronor för 2025 jämfört med senast beslutade ramar (se marginalruta ”Finansierade eller ofinansierade åtgärder”). I tabell 9 redovisas åtgärderna utifrån nationalräkenskapernas indelning (se marginalruta ”Statens budget redovisad enligt nationalräkenskaperna”). Statens utgifter delas i nationalräkenskaperna in i konsumtion, transfereringar och investeringar.

I budgeten ökar utgifterna med 35 miljarder kronor, varav 15 miljarder kronor kommer av ökad statlig konsumtion, 2 miljarder kronor av statliga investeringar och 18 miljarder av ökade transfereringar (se tabell 9, kolumn A). Den ökade statliga konsumtionen består framför allt av ökade utgifter för försvar och rättsväsende. De ökade transfereringarna består till största delen, cirka 17 miljarder kronor, av statsbidrag till kommuner och regioner.

Inkomsterna minskar med 23 miljarder kronor, varav 18 miljarder kronor är sänkningar av hushållens direkta skatter genom bland annat höjt grundavdrag för äldre, höjt jobbskatteavdrag och sänkt skatt på sparande i investeringssparkonto. Resterande 5 miljarder kronor är sänkningar av produktsskatter, främst till följd av sänkningar av energi- och drivmedelsskatter.

Skattesänkningarna till hushållen i budgeten för 2025 är betydligt större än i budgeterna för till exempel 2023 och 2024. Därtill är ökningarna av utgifter för statlig konsumtion jämförelsevis stora medan ökningarna av transfereringar till hushåll är jämförelsevis små.

TIDIGARE AVISERINGAR PÅVERKAR SPARANDET 2025

Utöver förslagen i budgeten för 2025 finns i redan beslutade ramar höjningar och sänkningar av utgifter och inkomster (se marginalruta ”Rambeslut påverkar sparandet bortom budgetåret”). De redan beslutade ramarna innebär en förstärkning av det finansiella sparandet med 33 miljarder kronor för 2025 jämfört med 2024 (se tabell 9, kolumn B). Anledningen är framför allt att drygt 12 miljarder kronor i statsbidrag och knappt 8 miljarder

Finansierade eller ofinansierade åtgärder

Regeringen lägger varje höst fram en budgetproposition inför nästkommande år. I den presenteras både höjningar och sänkningar av anslag och förändringar av regler. En höjning av ett anslag kan finansieras genom till exempel en sänkning av ett annat anslag eller genom en skattehöjning. De enskilda åtgärderna definieras dock inte som finansierade eller ofinansierade åtgärder. Begreppet ofinansierade åtgärder beskriver i stället åtgärdernas sammantagna direkta effekt på budgeten.

Om förslag medför att utgifterna ökar mer än inkomsterna kommer det finansiella sparandet att försvagas. Då kan man säga att budgeten sammantaget innehåller ofinansierade finanspolitiska åtgärder motsvarande försvagningen av det finansiella sparandet.

I beräkningen av effekten på budgeten tas ingen hänsyn till eventuella indirekta effekter som kan uppstå ifall till exempel en skattesänkning innebär att fler arbetar och skatteintäkterna ökar.

Statens budget redovisad enligt nationalräkenskaperna

Statens budget är uppställd utifrån utgiftsområden och inkomsttitlar. Konjunkturinstitutets bokföring av budgeten och prognoser för de offentliga finanserna görs däremot enligt nationalräkenskapernas indelning. I stället för utgiftsområden redovisas där olika realekonomiska poster såsom statlig konsumtion och investeringar samt transfereringar till olika sektorer. I stället för inkomsttitlar är skatterna indelade i produktsskatter, produktionskatter och direkt skatt från företag respektive hushåll.

Rambeslut påverkar sparandet bortom budgetåret

En budgetproposition innehåller utöver förslag på utgifts- och inkomständeringar för budgetåret också förslag på utgiftsramar för kommande år. Utgiftsramarna kan innehålla aviseringar om olika åtgärder som höjer eller sänker det finansiella sparandet. Det innebär att den sammantagna effekten av finanspolitiken på sparandet ett enskilt år beror både på förslag i budgetpropositionen för året i fråga och på aviseringar i tidigare budgetpropositioner.

kronor rörande transfereringar till hushåll var temporära 2024 och faller bort till 2025. Bland annat försvinner tillfälliga stöd till hushållen, som kompensationen till personer födda 1957 för ändringar i reglerna om förhöjt grundavdrag. Därtill försvinner ett flertal riktade statsbidrag till kommuner och regioner.¹⁵

Tillsammans med åtgärderna som presenteras i budgetpropositionen för 2025 innebär de tidigare besluten att det finansiella sparandet försvagas med 25 miljarder kronor mellan 2024 och 2025 (se tabell 9, kolumn A+B). Sammantaget blir effekten också att statsbidragen ökar med sammanlagt 5 miljarder kronor mellan 2024 och 2025 medan transfereringarna till hushållen totalt sett minskar med 7 miljarder kronor.

EFFEKTER PÅ SPARANDET EFTER 2025

Budgeten för 2025 innehåller åtgärder som påverkar sparandet för efterkommande år. En del åtgärder i budgeten är temporära och försvinner eller trappas ner under efterföljande år medan andra trappas upp. Sammantaget finns det aviserade åtgärder, både sedan tidigare och i budgetpropositionen för 2025, som försvagar sparandet med 7 miljarder kronor 2026. För 2027 innebär aviseringen att sparandet försvagas med 13 miljarder kronor. Försvagningen av sparandet 2026 och 2027 beror framför allt på högre utgifter för försvaret, rättsväsendet och kommunikationer.

¹⁵ En del av dessa åtgärder återkommer dock i budgeten för 2025 och ingår då i de aviserade 58 miljarder kronorna.

Tabell 9 Åtgärder i statens budget för 2025 och påverkan på finansiellt sparande i staten

Miljarder kronor

	BP2025 ¹ (A)	Tidigare aviserade åtgärder ² (B)	Totalt 2025 (A+B)
Utgifter	34,7	-31,7	3,0
Statlig konsumtion	14,9	-2,2	12,7
Transfereringar till			
<i>Kommuner</i>	5,1	-7,7	-2,6
<i>Regioner</i>	11,9	-4,6	7,3
<i>Hushåll</i>	0,6	-7,6	-7,0
<i>Ideella organisationer</i>	0,1	-0,3	-0,3
<i>Företag</i>	0,9	-5,2	-4,4
<i>Utlandet</i>	-0,4	-5,5	-5,9
Investeringar	1,6	1,4	3,1
Inkomster	-23,3	1,2	-22,1
Hushållens direkta skatter till	-18,3	1,6	-16,7
<i>Kommunsektorn</i>	-3,1	0,1	-3,0
<i>Staten</i>	-15,1	1,5	-13,6
Företagens direkta skatter	0,0	0,1	0,1
Produktionsskatter	-0,1	0,0	-0,1
Produktskatter	-4,9	-0,5	-5,4
Finansiellt sparande	-58,0	32,9	-25,1

Anm. Tabellen visar den direkta offentligfinansiella effekten av budgetpropositionen och tidigare aviserade åtgärder för 2025 jämfört med beslutade åtgärder för 2024. Kolumnen "BP2025" avser en fördelning av nya åtgärder i budgetpropositionen för 2025 på de olika posterna enligt nationalräkenskaperna. I kolumnen "Tidigare aviserade åtgärder" redovisas åtgärder för 2025 som aviserats tidigare och som har ingått i tidigare rambeslut om preliminära utgiftsramar och inkomstberäkningar för 2025. I kolumnen "Totalt 2025" visas en realekonomisk fördelning av finanspolitiken 2025 i jämförelse med 2024.

¹ I förhållande till senast beslutad nivå för 2025 (Vårpropositionen för 2024 prop. 2023/24:100).

² Tidigare aviseringar för 2025 i preliminära utgiftsramar och inkomstberäkningar för 2025.

Källor: Regeringen och egna beräkningar.

Tabellbilaga

Internationell konjunktur.....	29
Tabell A1 BNP i världen.....	29
Tabell A2 Konsumentpriser i världen.....	29
Tabell A3 Nyckeltal för euroområdet.....	30
Tabell A4 Nyckeltal för USA.....	30
Räntor och växelkurser.....	31
Tabell A5 Räntor och växelkurser.....	31
Konjunkturen i Sverige.....	32
Tabell A6 Försörjningsbalans.....	32
Tabell A7 Hushållens inkomster, konsumtionsutgifter och sparande.....	33
Tabell A8 Bytesbalans och finansiellt sparande.....	34
Tabell A9 Bruttonationalinkomst (BNI).....	34
Tabell A10 Produktion.....	35
Tabell A11 Arbetade timmar.....	35
Tabell A12 Produktivitet.....	36
Tabell A13 Arbetsmarknad.....	36
Tabell A14 Resursutnyttjande.....	37
Tabell A15 Timlön enligt konjunkturlönestatistiken.....	37
Tabell A16 Timlön och arbetskostnad i näringslivet enligt nationalräkenskaperna.....	38
Tabell A17 Tillförsel- och användningspriser.....	38
Tabell A18 Priser, kostnader och vinster i näringslivet.....	39
Tabell A19 Konsumentpriser.....	39
Offentliga finanser.....	40
Tabell A20 Offentliga sektorns finanser.....	40
Tabell A21 Statens finanser.....	41
Tabell A22 Ålderspensionssystemets finanser.....	42
Tabell A23 Kommunsektorns finanser.....	43
Tabell A24 Offentliga sektorns inkomster.....	44
Tabell A25 Offentliga sektorns utgifter.....	44
Tabell A26 Transfereringar från offentlig sektor till hushåll.....	45
Tabell A27 Basbelopp.....	45
Tabell A28 Inkomstindex, balansindex, inkomstpensioner och balanstal.....	45
Tabell A29 Statens budgetsaldo och skuld.....	46
Tabell A30 Utgiftstak för staten.....	46
Tabell A31 Ofinansierade åtgärder i finanspolitiskt scenario.....	47

Internationell konjunktur

Tabell A1 BNP i världen

Procent av köpkraftsjusterad global BNP respektive procentuell förändring, fasta priser, kalenderkorrigerade värden

	Vikt¹	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Världen ²	100,0	3,3	2,8	2,8	3,0	2,9	2,8	2,8
KIX-vägd ³	75,2	1,4	1,6	1,7	2,1	2,1	2,0	1,9
USA	15,0	2,9	2,8	2,2	1,9	1,8	1,7	1,7
Euroområdet	11,9	0,5	0,7	0,8	1,7	1,7	1,6	1,6
Japan	3,5	1,5	-0,2	1,3	0,8	0,6	0,6	0,6
Storbritannien	2,2	0,3	0,8	1,1	1,6	1,6	1,6	1,6
Sverige	0,4	0,0	0,5	1,4	2,9	2,5	1,9	1,7
Norge	0,3	0,1	2,4	1,0	1,7	1,8	1,8	1,8
Danmark	0,3	2,5	2,9	2,1	1,6	1,6	1,6	1,6
Kina	18,7	5,5	4,7	4,6	4,2	3,9	3,7	3,5
Svensk exportmarknad⁴	...	-0,1	1,6	2,4	3,1	3,1	3,1	3,1

¹ Vikterna anger varje lands eller regions köpkraftskorrigerade andel av världens BNP. ² I tabellen visas ett urval av de länder Konjunkturinstitutet gör prognoser för. Världsaggregatet beräknas med hjälp av tidsvarierande köpkraftsjusterade BNP-vikter från IMF. ³ KIX-vägd BNP är ett aggregat som vägs samman med hjälp av Riksbankens KIX-vikter. I KIX ingår 32 av Sveriges handelspartners (för information om vilka länder som ingår i KIX, se www.konj.se/KIX). ⁴ Den svenska exportmarknaden avser den samlade importefterfrågan i de 32 länder som ingår i Riksbankens viktsystem KIX.

Källor: Eurostat, IMF, OECD, Macrobond, nationella källor, Riksbanken och Konjunkturinstitutet.

Tabell A2 Konsumentpriser i världen

Procentuell förändring

	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
USA	8,0	4,1	2,9	2,5	2,3	2,3	2,3	2,3
Euroområdet	8,4	5,4	2,4	1,8	2,0	2,0	2,0	2,0
Japan	2,5	3,2	2,6	2,2	2,1	1,8	1,7	1,7
Storbritannien	9,1	7,3	2,5	2,2	2,0	2,0	2,0	2,0
Sverige	8,1	5,9	2,0	1,8	1,5	1,9	2,0	2,0
Norge	6,3	5,7	2,9	2,3	2,0	2,0	2,0	2,0
Danmark	8,6	3,4	1,3	1,9	2,0	2,0	2,0	2,0
Kina	2,0	0,2	0,2	1,1	1,5	2,2	2,8	3,0

Anm. För Sverige och andra EU-länder och Norge avses harmoniserade index för konsumentpriser (HIKP). Aggregatet för euroområdet är vägt med konsumtionsvikter från Eurostat.

Källor: OECD, Eurostat, Macrobond, nationella källor och Konjunkturinstitutet.

Tabell A3 Nyckeltal för euroområdet

Procentuell förändring, fasta priser, procent respektive nivå

	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
BNP ¹	3,6	0,5	0,7	0,8	1,7	1,7	1,6	1,6
HIKP	8,4	5,4	2,4	1,8	2,0	2,0	2,0	2,0
Styrränta ²	2,00	4,00	3,00	1,50	1,50	1,75	2,25	2,50
Dagslåneränta, euroområdet ³	1,9	3,9	2,9	1,4	1,4	1,7	2,2	2,4
Tioårig statsobligationsränta ⁴	1,2	2,4	2,3	2,2	2,4	2,6	2,8	2,9
Dollar per euro ⁵	1,05	1,08	1,08	1,05	1,07	1,08	1,09	1,10

¹ Kalenderkorrigerade värden. ² Procent, vid slutet av året. Avser ECB:s stående inlåningsfacilitet. ³ Procent, vid slutet av året. Avser Estr. ⁴ Procent, årsgenomsnitt. Avser Tyskland. ⁵ Nivå.

Källor: ECB, Eurostat, Macrobond och Konjunkturinstitutet.

Tabell A4 Nyckeltal för USA

Procentuell förändring, fasta priser, procent respektive nivå

	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
BNP ¹	2,5	2,9	2,8	2,2	1,9	1,8	1,7	1,7
KPI	8,0	4,1	2,9	2,5	2,3	2,3	2,3	2,3
Styrränta ²	4,50	5,50	4,50	4,00	3,25	2,75	2,75	2,75
Tioårig statsobligationsränta ³	3,0	4,0	4,2	4,1	3,8	3,6	3,4	3,4
Dollar per euro ⁴	1,05	1,08	1,08	1,05	1,07	1,08	1,09	1,10

¹ Kalenderkorrigerade värden. ² Procent, vid slutet av året. Avser övre gränsen i Federal Reserves styrränteeintervall. ³ Procent. ⁴ Nivå.

Källor: Bureau of Economic Analysis, Bureau of Labor Statistics, Federal Reserve, Macrobond och Konjunkturinstitutet.

Räntor och växelkurser

Tabell A5 Räntor och växelkurser

Procent, index 1992-11-18=100 respektive kronor per valutaenhet

	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Vid slutet av året								
Styrränta, Sverige ¹	2,50	4,00	2,75	1,50	1,50	2,00	2,50	2,50
Styrränta, KIX6-vägd ²	1,66	4,07	3,47	1,98	1,83	1,91	2,26	2,45
Årsgenomsnitt								
Styrränta, Sverige	0,75	3,46	3,62	1,79	1,50	1,77	2,27	2,50
5-årig svensk statsobligationsränta	1,6	2,6	2,1	1,9	2,2	2,5	2,6	2,8
10-årig svensk statsobligationsränta	1,5	2,5	2,2	2,1	2,3	2,5	2,7	2,9
KIX	121,1	127,5	126,0	126,9	124,8	122,4	120,0	118,5
Euro	10,63	11,47	11,43	11,49	11,31	11,12	10,93	10,81
Dollar	10,11	10,60	10,56	10,90	10,62	10,31	9,99	9,80

¹ Räntebeslut som tas i december tillämpas vanligen först i början av januari. ² Avser ett viktat genomsnitt av Estr för euroområdet samt styrräntor i USA, Norge, Storbritannien, Danmark och Japan. Danmark betraktas i sammanvägningen som ett euroland. Vikterna är Riksbankens KIX-vikter normaliserade så att summan av vikterna för de 6 valutaregionerna är lika med 1.

Källor: Riksbanken, Macrobond och Konjunkturinstitutet.

Konjunkturen i Sverige

Tabell A6 Försörjningsbalans

Miljarder kronor, löpande priser respektive procentuell förändring, fasta priser

	Nivå 2023	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Hushållens konsumtionsutgifter ¹	2 789	-2,2	0,2	1,4	3,6	4,0	2,5	2,3
Varor	1 271	-4,9	0,8	1,8	3,3
Tjänster exkl. bostadstjänster	925	-0,2	-0,8	0,6	4,6
Bostadstjänster	508	1,6	1,5	1,9	2,5
Offentliga konsumtionsutgifter	1 628	1,4	1,3	1,5	1,7	1,2	0,8	0,7
Staten	430	2,7	1,8	3,5	4,6
Kommunsektorn	1 197	1,0	1,1	0,8	0,6
Fasta bruttoinvesteringar ²	1 552	-1,5	-1,5	1,0	4,3	4,4	2,8	2,9
Näringslivet exkl. bostäder	1 006	4,0	-0,3	0,3	4,4
Industrin	249	4,9	-2,7	1,5	4,4
Övriga varubranscher	185	10,0	7,2	-0,1	1,6
Tjänsterbranscher exkl. bostäder	572	1,9	-1,7	0,0	5,3
Bostäder	236	-23,4	-13,4	-0,1	8,0
Offentliga myndigheter	307	4,5	4,0	3,8	1,8
<i>Inhemsk efterfrågan exkl. lager</i>	<i>5 968</i>	<i>-1,1</i>	<i>0,1</i>	<i>1,3</i>	<i>3,2</i>	<i>3,3</i>	<i>2,2</i>	<i>2,0</i>
Lagerinvesteringar ³	-8	-1,5	0,4	-0,2	0,1	0,0	0,0	0,0
<i>Total inhemsk efterfrågan</i>	<i>5 961</i>	<i>-2,6</i>	<i>0,4</i>	<i>1,1</i>	<i>3,4</i>	<i>3,4</i>	<i>2,1</i>	<i>2,0</i>
Export	3 425	3,2	2,0	2,6	3,6	2,8	1,9	2,2
Varor	2 369	0,8	-0,3	1,7	4,2
Bearbetade varor	1 849	0,9	1,1	1,2	4,7
Råvaror	520	0,6	-4,9	3,7	2,3
Tjänster	1 056	8,9	7,2	4,3	2,4
<i>Total efterfrågan</i>	<i>9 386</i>	<i>-0,5</i>	<i>1,0</i>	<i>1,6</i>	<i>3,5</i>	<i>3,2</i>	<i>2,0</i>	<i>2,1</i>
Import	3 178	-1,1	2,0	2,5	4,1	3,9	2,8	2,9
Varor	2 033	-3,5	-1,3	1,8	4,3
Bearbetade varor	1 474	-3,8	-2,6	1,8	5,1
Råvaror	559	-2,9	1,9	1,7	2,2
Tjänster	1 145	3,7	8,1	3,6	3,9
<i>Nettoexport³</i>	<i>248</i>	<i>2,3</i>	<i>0,1</i>	<i>0,1</i>	<i>-0,1</i>	<i>-0,5</i>	<i>-0,4</i>	<i>-0,3</i>
BNP	6 208	-0,2	0,5	1,2	3,1	2,7	1,7	1,7
BNP per invånare ⁴	589	-0,7	0,2	1,0	2,9	2,5	1,4	1,4

¹ Inklusive hushållens icke-vinstdrivande organisationer samt nettot av hushållens konsumtion i utlandet och utländsk konsumtion i Sverige. ² Inklusive hushållens icke-vinstdrivande organisationer. ³ Förändring i procent av BNP föregående år. ⁴ Tusentals kronor, löpande priser respektive procentuell förändring, fasta priser.

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Tabell A7 Hushållens inkomster, konsumtionsutgifter och sparande

Miljarder kronor respektive procentuell förändring, löpande priser

	Nivå 2023	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Lönesumma, justerad för utland	2 436	5,5	3,7	3,4	4,6	5,0	4,1	3,8
Timlön enligt NR ^{1,2}	296	3,8	4,0	3,4	3,4	3,4	3,4	3,4
Arbetade timmar ^{1,3}	8 207	1,5	-0,3	0,0	1,2	1,5	0,7	0,5
Transfereringar från offentlig sektor, netto	765	2,2	4,5	3,7	1,4	1,6	2,6	3,7
Kapitalinkomster, netto	347	-7,6	7,7	5,5	1,8	8,6	8,9	4,0
Övriga inkomster, netto ⁴	392	11,8	8,7	5,4	4,9	5,8	5,4	5,2
Inkomster före skatt⁵	3 939	4,1	4,7	3,8	3,7	4,7	4,4	4,0
Skatter och avgifter ⁶	995	1,0	-0,3	0,7	-0,2	-0,1	0,1	0,3
Disponibel inkomst	2 945	5,2	4,4	4,6	3,6	4,7	4,6	4,3
Konsumentpris ⁷	...	6,5	2,9	1,8	1,4	2,0	2,1	2,1
Real disponibel inkomst	2 945	-1,3	1,4	2,7	2,1	2,6	2,4	2,2
per invånare ⁸	280	-1,7	1,2	2,5	1,9	2,4	2,2	1,9
Konsumtionsutgifter⁹	2 789	-2,2	0,2	1,4	3,6	4,0	2,5	2,3
Sparande ¹⁰	440	13,6	14,8	14,6	13,3	12,1	11,8	11,4
Nettosparande i avtals- och premiepensioner ¹⁰	284	8,8	8,9	7,5	7,4	7,3	7,1	6,9
Eget sparande ¹⁰	156	4,8	5,9	7,1	5,9	4,7	4,6	4,5
Finansiellt sparande ¹⁰	353	10,9	12,8	12,8	11,2	10,0	9,7	9,4

¹ Kalenderkorrigerade värden. ² Kronor per timme. ³ Avser anställdas timmar, miljontals. ⁴ I denna post ingår även beräknings-teknisk överföring till hushållen genom ändrade skatter och/eller transfereringar, se tabell A20. ⁵ Tillväxten i inkomster före skatt är en vägd summa av tillväxttakterna för lönesumma, transfereringar, kapitalinkomster och övriga inkomster. ⁶ Skatter och avgifters bidrag till disponibelinkomstens förändring, uttryckt i procentenheter. I denna post ingår statlig och kommunal inkomstskatt, kapitalskatt, allmän pensionsavgift, skattereduktioner, fastighetskatt och fastighetsavgift. ⁷ Implicitprisindex för hushållens konsumtionsutgifter. ⁸ Tusentals kronor. ⁹ Fasta priser. ¹⁰ Första kolumnen avser sparande i miljarder kronor, resterande kolumner avser sparandet i procent av disponibel inkomst och nettosparandet i avtals- och premiepensioner.

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Tabell A8 Bytesbalans och finansiellt sparande

Miljarder kronor, löpande priser respektive procent

	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Nettoexport	112	248	253	238	237	232	205	184
Varor	217	336	359	348	359
Tjänster	-105	-88	-106	-109	-123
Löner, netto	2	5	5	6	5	5	4	4
Kapitalavkastning, netto	236	260	274	239	228	220	226	233
Transfereringar med mera, netto	-103	-99	-96	-94	-105	-110	-119	-124
Bytesbalans	247	413	436	389	364	347	316	298
<i>Procent av BNP</i>	4,2	6,7	6,8	6,0	5,3	4,8	4,2	3,8
Kapitaltransfereringar	4	-2	-11	-2	-2	-2	-2	-2
Finansiellt sparande	251	411	426	387	362	345	315	296
<i>Procent av BNP</i>	4,3	6,6	6,6	5,9	5,3	4,8	4,2	3,8

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Tabell A9 Bruttonationalinkomst (BNI)

Miljarder kronor, löpande priser samt tusental respektive procentuell förändring

	Nivå 2023	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
BNI	6 472	6,1	3,3	1,2	4,3	4,7	3,9	3,9
Deflator, inhemsk användning	...	6,3	2,8	1,0	1,4	1,8	2,3	2,2
Real BNI	...	-0,2	0,5	0,2	2,8	2,8	1,6	1,6
Befolkning ¹	10 537	0,5	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Real BNI per invånare²	614	-0,7	0,2	0,0	2,6	2,6	1,4	1,4

¹ Tusentals personer. ² Tusentals kronor.

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Tabell A10 Produktion

Miljarder kronor respektive procentuell förändring, fasta priser, kalenderkorrigerade värden

	Nivå							
	2023	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Varubranscher	1 504	-2,7	-1,0	0,0	2,4
varav industri	914	-5,8	-1,8	0,7	4,8
byggverksamhet	372	5,1	0,9	-2,4	-3,1
Tjänstebranscher	2 860	1,2	0,7	2,4	3,9
Näringsliv	4 363	-0,2	0,1	1,6	3,4	3,1	2,3	2,1
Offentliga myndigheter	1 123	1,9	2,4	0,7	0,6	0,5	0,4	0,3
BNP till baspris¹	5 553	0,2	0,6	1,4	2,8	2,5	1,9	1,7
Produktskatter/subventioner	655	-1,3	-0,2	1,9	3,3	2,4	1,9	1,7
BNP till marknadspris	6 208	0,0	0,5	1,4	2,9	2,5	1,9	1,7

¹ Inklusivt produktion i hushållens icke-vinstdrivande organisationer.

Anm. Med produktion avses förädlingsvärde. Baspris är det pris som producenten får betalt för en vara eller tjänst, exklusive skatter och subventioner. Marknadspris är det pris som köparen betalar, inklusive skatter och subventioner.

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Tabell A11 Arbetade timmar

Miljoner timmar respektive procentuell förändring, kalenderkorrigerade värden

	Nivå							
	2023	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Varubranscher	2 090	2,1	-3,5	-1,1	1,2
varav industri	998	1,3	-0,4	-1,0	0,7
byggverksamhet	742	2,8	-8,3	-1,8	2,4
Tjänstebranscher	4 091	1,1	-0,1	0,0	1,6
Näringsliv	6 181	1,4	-1,2	-0,3	1,4	2,0	0,9	0,5
Offentliga myndigheter	2 269	1,6	1,8	0,7	0,5	0,4	0,4	0,4
Hela ekonomin¹	8 625	1,4	-0,4	0,0	1,2	1,5	0,7	0,5

¹ Inklusivt hushållens icke-vinstdrivande organisationer.

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Tabell A12 Produktivitet

Kronor per timme (baspris) respektive procentuell förändring, fasta priser, kalenderkorrigerade värden

	Nivå 2023	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Varubranscher	719	-4,8	2,5	1,1	1,2
varav industri	916	-7,0	-1,3	1,7	4,0
byggverksamhet	501	2,2	10,1	-0,7	-5,4
Tjänstebranscher	699	0,1	0,8	2,4	2,3
Näringsliv	706	-1,6	1,4	1,9	1,9	1,1	1,4	1,6
Offentliga myndigheter	495	0,3	0,5	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0
Hela ekonomin¹	644	-1,2	1,0	1,4	1,6	1,0	1,1	1,3

¹ Inklusive hushållens icke-vinstdrivande organisationer.

Anm. Avser förädlingsvärdet beräknat till baspris per arbetad timme.

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Tabell A13 Arbetsmarknad

Tusentals personer, procent respektive procentuell förändring

	Nivå 2023	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Arbetade timmar ¹	8 625	1,4	-0,4	0,0	1,2	1,5	0,7	0,5
Medelarbetstid för sysselsatta ²	31,5	0,0	0,1	-0,2	0,1	0,2	0,0	0,0
Sysselsatta	5 270	1,4	-0,5	0,1	1,0	1,3	0,7	0,5
Sysselsättningsgrad ³	...	69,4	69,0	68,8	69,3	70,0	70,2	70,3
Arbetskraft	5 710	1,6	0,2	0,2	0,7	0,7	0,5	0,4
Arbetskraftsdeltagande ⁴	...	75,2	75,3	75,2	75,5	75,7	75,8	75,8
Arbetslöshet ⁵	440	7,7	8,4	8,5	8,2	7,6	7,3	7,3
Befolkning 15-74 år ⁶	7 589	0,5	0,1	0,3	0,4	0,4	0,4	0,4

¹ Miljoner timmar, kalenderkorrigerade värden. ² Timmar per vecka, kalenderkorrigerade värden. ³ Andelen sysselsatta av AKU-befolkningen 15-74 år, procent. ⁴ Andelen personer i arbetskraften av AKU-befolkningen 15-74 år, procent. ⁵ Procent av arbetskraften enligt AKU. ⁶ Enligt AKU:s definition av befolkningen.

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Tabell A14 Resursutnyttjande

Procent respektive procentuell förändring

	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Arbetsmarknad								
Jämviktsarbetslöshet ¹	7,4	7,4	7,5	7,5	7,5	7,4	7,3	7,3
Faktisk arbetslöshet ²	7,5	7,7	8,4	8,5	8,2	7,6	7,3	7,3
Potentiellt arbetade timmar	1,7	1,4	0,8	0,6	0,5	0,4	0,5	0,5
varav potentiell sysselsättning	1,1	1,1	0,8	0,6	0,5	0,4	0,5	0,5
Faktiskt arbetade timmar ³	3,1	1,4	-0,4	0,0	1,2	1,5	0,7	0,5
Arbetsmarknadsgap ⁴	-0,1	-0,2	-1,5	-2,1	-1,4	-0,3	0,0	0,0
Produktivitet								
Potentiell produktivitet	0,7	0,7	0,9	1,0	1,1	1,2	1,3	1,3
varav potentiell produktivitet, näringslivet	1,0	1,0	1,1	1,3	1,4	1,5	1,6	1,6
Faktisk produktivitet ³	-1,6	-1,4	0,9	1,5	1,7	1,0	1,1	1,3
Produktivitetsgap ⁵	1,4	-0,7	-0,7	-0,2	0,4	0,2	0,0	0,0
BNP								
Potentiell BNP	2,5	2,2	1,7	1,5	1,6	1,6	1,7	1,7
Faktisk BNP ³	1,5	0,0	0,5	1,4	2,9	2,5	1,9	1,7
BNP-gap ⁶	1,2	-0,9	-2,2	-2,2	-1,0	-0,1	0,0	0,0
Potentiell BNP, löpande priser	8,4	8,1	4,5	1,9	3,4	4,1	3,8	3,9

¹ Nivå i procent av potentiell arbetskraft. ² Nivå i procent av arbetskraften. ³ Kalenderkorrigerade värden. ⁴ Skillnaden mellan faktiskt och potentiellt arbetade timmar uttryckt i procent av potentiellt arbetade timmar. ⁵ Skillnaden mellan faktisk och potentiell produktivitet uttryckt i procent av potentiell produktivitet. ⁶ Skillnaden mellan faktisk och potentiell BNP uttryckt i procent av potentiell BNP.

Anm. De potentiella variablerna är också kalenderkorrigerade, i bemärkelsen att de ska spegla den kalenderkorrigerade nivån som hade observerats vid ett balanserat konjunkturläge.

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Tabell A15 Timlön enligt konjunkturlönestatistiken

Procent respektive procentuell förändring

	Vikt	2023	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Näringsliv	70	4,0	4,2	3,6	3,5	3,4	3,4	3,4	3,4
Varubranscher	22	3,9	4,1	3,6	3,4
varav industri	14	3,7	4,2	3,6	3,4
byggverksamhet	7	4,2	4,0	3,6	3,3
Tjänstebanscher	48	4,1	4,2	3,6	3,5
Kommunal sektor	24	3,2	3,4	3,4	3,3
Stat	6	2,8	4,8	3,3	3,4
Totalt	100	3,7	4,0	3,5	3,4	3,4	3,4	3,4	3,4
Real timlön (KPI) ¹	...	-4,8	1,2	3,9	2,4	1,0	0,6	1,0	1,0
Real timlön (KPIF) ²	...	-2,2	2,1	1,8	1,9	1,4	1,4	1,4	1,4

¹ Deflaterad med konsumentprisindex (KPI). ² Deflaterad med konsumentprisindex med fast bostadsränta (KPIF).

Källor: Medlingsinstitutet, SCB och Konjunkturinstitutet.

Tabell A16 Timlön och arbetskostnad i näringslivet enligt nationalräkenskaperna

Kronor per timme, procent respektive procentuell förändring

	Nivå 2023	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Ej kalenderkorrigerade värden								
Timlön ¹	308	4,4	4,8	4,1	2,7	2,8	3,9	3,7
Arbetsgivaravgifter ² (i procent av lönen)	...	41,8	42,3	42,4	42,5	43,5	43,3	43,1
Arbetskostnad per timme ³	437	5,1	5,1	4,3	2,7	3,5	3,8	3,6
Produktivitet ⁴	685	-1,4	1,4	2,3	1,6
Justerad enhetsarbetskostnad ⁵	...	6,5	3,7	1,9	1,1
Enhetsarbetskostnad	...	6,5	3,8	1,9	1,2	2,7	2,1	1,8
Kalenderkorrigerade värden								
Timlön ¹	308	3,8	4,7	3,4	3,4	3,4	3,4	3,4
Arbetskostnad per timme ³	437	4,4	5,1	3,6	3,4	3,9	3,4	3,4
Produktivitet ⁴	685	-1,7	1,4	2,0	2,0
Justerad enhetsarbetskostnad ⁵	...	6,2	3,7	1,6	1,4
Enhetsarbetskostnad	...	6,3	3,8	1,6	1,5	2,8	2,0	1,7

¹ Beräknat med enbart anställdas arbetade timmar. ² Kollektiva avgifter och löneskatter. ³ NR-lön och arbetsgivaravgifter. ⁴ Exklusive små- och fritidshus. ⁵ Exklusive små- och fritidshus samt justerad för antalet timmar utförda av egenföretagare.

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Tabell A17 Tillförsel- och användningspriser

Procent respektive procentuell förändring

	Vikt 2023	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
BNP	66,1	6,1	2,7	0,6	1,5	2,2	2,2	2,2
Offentliga myndigheter ^{1,2}	12,7	8,0	3,7	-0,4	3,0	3,1	3,6	3,5
Näringsliv ²	46,5	6,4	2,4	1,0	1,3	1,9	1,9	1,9
Skattenetto	7,0	0,9	2,7	0,1	0,2
Import	33,9	5,4	-0,1	-0,1	-2,1	-1,1	-0,5	0,2
Bearbetade varor	15,7	7,5	-0,7	-0,2	-2,9
Råvaror	6,0	-3,3	-3,0	-1,5	-0,5
Tjänster	12,2	7,4	2,0	0,5	-1,8
Tillförsel/användning³	100,0	5,9	1,7	0,4	0,3	1,1	1,3	1,5
Offentliga konsumtionsutgifter	17,3	7,2	3,4	0,2	2,9	2,9	3,3	3,2
Hushållens konsumtionsutgifter	29,7	6,5	2,9	1,8	1,4	2,0	2,1	2,1
Fasta investeringar	16,5	5,2	2,2	0,2	0,0	0,3	1,5	1,5
Export	36,5	5,1	-0,1	-0,8	-1,8	-0,3	-0,5	0,2
Bearbetade varor	19,7	9,3	-1,2	-0,8	-2,2
Råvaror	5,5	-7,8	-0,5	-2,5	-1,0
Tjänster	11,3	5,2	2,0	0,0	-1,3

¹ Inklusive hushållens icke-vinstdrivande organisationer. ² Förädlingsvärdepris beräknat till baspris. ³ Inklusive lagerinvesteringar.

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Tabell A18 Priser, kostnader och vinster i näringslivet

Miljarder kronor löpande priser, procentuell utveckling respektive procent

	Nivå 2023	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Förädlingsvärde ¹	4 345	5,8	2,8	2,2	5,2	5,3	4,0	3,9
Arbetade timmar, anställda ²	5 764	1,0	-1,2	-1,0	2,2	2,6	0,3	0,2
Arbetskostnad per timme ³	437	5,1	5,1	4,3	2,7	3,5	3,8	3,6
Total arbetskostnad ⁴	2 518	6,1	3,9	3,3	4,9	6,2	4,1	3,8
Bruttoöverskott	1 826	5,5	1,3	0,7	5,5	4,0	3,7	4,1
Vinstandel	...	42,0	41,4	40,8	40,9	40,4	40,3	40,4
Justerad vinstandel ⁵	...	36,2	35,6	34,9	35,1	34,6	34,5	34,6

¹ Beräknat till faktorpris. ² Miljoner timmar. ³ Kronor. ⁴ Inkluderar löneberoende övriga produktionsskatter för anställda. ⁵ Exklusive små- och fritidshus och justerad för antalet arbetade timmar utförda av egenföretagare.

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Tabell A19 Konsumentpriser

Procent respektive procentuell utveckling

	Vikt 2023	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
KPI	100,0	8,5	2,9	-0,4	1,0	2,4	2,8	2,4
Räntekostnader, bostadsränta	...	66,2	12,6	-29,9	-9,2	8,8	15,2	7,0
KPIF	100,0	6,0	1,9	1,7	1,5	1,9	2,0	2,0
Varor	43,1	8,5	1,2	0,8	0,6
Tjänster	31,3	7,6	3,5	2,5	1,7
Boende exkl. räntekostnader och energi	16,1	5,2	4,6	3,4	2,7
Energi	6,3	-11,0	-9,2	-1,4	2,2
Räntekostnader, kapitalstock	3,2	5,6	4,0	3,8	3,8	3,5	3,4	3,5
KPIF exkl. energi	93,7	7,5	2,7	1,9	1,5
HIKP	...	5,9	2,0	1,8	1,5
Råolja (Brent) ¹	...	82,5	80,5	73,4	74,3	76,6	79,4	82,0

¹ Dollar per fat, årsgenomsnitt.

Anm. Räntekostnader i KPI utgörs av produkten av kapitalstock och bostadsränta.

Källor: U.S. Energy Information Administration, SCB, Macrobond och Konjunkturinstitutet.

Offentliga finanser

Tabell A20 Offentliga sektorns finanser

Miljardier kronor, löpande priser respektive procent av BNP

	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Inkomster	2 873	2 949	3 045	3 109	3 234	3 412	3 567	3 706
<i>Procent av BNP</i>	49,0	47,5	47,5	47,7	47,4	47,6	47,9	47,9
Skatter och avgifter	2 484	2 553	2 629	2 684	2 802	2 950	3 073	3 184
<i>Procent av BNP</i>	42,4	41,1	41,0	41,1	41,0	41,2	41,2	41,1
Skattekvot ¹	42,5	41,3	41,2	41,3	41,2	41,3	41,4	41,3
Kapitalinkomster	102	89	92	92	91	108	126	140
Övriga inkomster	287	307	324	332	340	354	368	382
Utgifter	2 814	3 001	3 150	3 175	3 290	3 414	3 556	3 698
<i>Procent av BNP</i>	48,0	48,3	49,2	48,7	48,2	47,6	47,7	47,8
Konsumtion	1 497	1 628	1 706	1 734	1 814	1 889	1 966	2 042
Transfereringar	978	992	1 043	1 030	1 054	1 077	1 113	1 155
Hushåll	761	778	813	843	855	870	893	926
Företag	122	120	133	100	104	108	112	116
Utland	94	94	97	88	95	100	108	112
Investeringar ²	297	325	344	358	367	380	395	410
Kapitalutgifter	42	56	57	53	55	68	82	92
Finansiellt sparande	59	-52	-105	-66	-56	-2	10	8
<i>Procent av BNP</i>	1,0	-0,8	-1,6	-1,0	-0,8	0,0	0,1	0,1
Primärt finansiellt sparande³	-1	-85	-140	-105	-92	-43	-34	-41
<i>Procent av BNP</i>	0,0	-1,4	-2,2	-1,6	-1,4	-0,6	-0,5	-0,5
Strukturellt sparande	-8	17	15	-3	-27	0	0	0
<i>Procent av potentiell BNP</i>	-0,1	0,3	0,2	0,0	-0,4	0,0	0,0	0,0
Maastrichtskuld	1 972	1 954	2 151	2 208	2 299	2 385	2 470	2 570
<i>Procent av BNP</i>	33,6	31,5	33,6	33,8	33,7	33,3	33,1	33,2
Finansiell nettoställning	1 711	1 708	1 898	1 932	1 980	2 059	2 151	2 239
<i>Procent av BNP</i>	29,2	27,5	29,6	29,6	29,0	28,7	28,9	28,9
BNP, löpande pris	5 865	6 208	6 407	6 523	6 828	7 168	7 450	7 740
Potentiell BNP, löpande pris	5 796	6 267	6 549	6 674	6 898	7 178	7 450	7 740

¹ Skattekvoten beräknas som totala skatter, inklusive EU-skatter, dividerat med BNP. ² Fasta bruttoinvesteringar, lagerinvesteringar och anskaffning/avyttring av mark m.m. ³ Primärt finansiellt sparande beräknas som finansiellt sparande minus kapitalnettot. Kapitalnettot är kapitalinkomster minus kapitalutgifter.

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Tabell A21 Statens finanser

Miljardier kronor respektive procent av BNP, löpande priser

	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Inkomster	1 532	1 535	1 573	1 587	1 648	1 745	1 824	1 887
Skatter och avgifter	1 309	1 323	1 348	1 361	1 418	1 501	1 567	1 621
Kapitalinkomster	50	31	32	31	31	36	41	43
Övriga inkomster	174	182	192	196	200	208	216	224
Utgifter	1 511	1 544	1 646	1 652	1 707	1 769	1 850	1 927
Transfereringar	929	921	987	957	967	988	1 024	1 063
Ålderspensionssystemet ¹	27	27	29	30	30	30	30	31
Kommunsektorn	357	350	378	383	385	398	413	425
Hushåll	373	371	395	402	400	401	412	431
Företag	82	82	94	59	62	64	66	69
Utland	90	90	92	83	90	94	103	107
Konsumtion	395	426	451	480	516	544	573	597
Investeringar ²	158	164	177	187	192	199	207	215
Kapitalutgifter	30	33	30	29	32	38	46	51
varav ränteutgifter	24	26	23	22	24	30	37	42
Finansiellt sparande	21	-8	-73	-65	-59	-24	-26	-39
Procent av BNP	0,4	-0,1	-1,1	-1,0	-0,9	-0,3	-0,3	-0,5
Primärt finansiellt sparande³	1	-6	-75	-67	-58	-22	-22	-31
Procent av BNP	0,0	-0,1	-1,2	-1,0	-0,8	-0,3	-0,3	-0,4
Statsskuld	1 031	970	1 095	1 131	1 185	1 237	1 286	1 349
Procent av BNP	17,6	15,6	17,1	17,3	17,4	17,3	17,3	17,4
Finansiell nettoställning	70	20	-73	-85	-118	-109	-101	-106
Procent av BNP	1,2	0,3	-1,1	-1,3	-1,7	-1,5	-1,4	-1,4

¹ Statliga ålderspensionsavgifter. ² Fasta bruttoinvesteringar, lagerinvesteringar och anskaffning/avyttring av mark m.m. ³ Primärt finansiellt sparande beräknas som finansiellt sparande minus kapitalnettot. Kapitalnettot är kapitalinkomster minus kapitalutgifter.

Källor: Riksgälden, SCB och Konjunkturinstitutet.

Tabell A22 Ålderspensionssystemets finanser

Miljarder kronor, löpande priser respektive procent av BNP

	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Inkomster	376	384	405	423	440	465	488	513
Socialförsäkringsavgifter	302	314	332	343	359	377	392	407
Statlig ålderspensionsavgift	27	27	29	30	30	30	30	31
Kapitalinkomster	43	38	39	45	46	53	61	69
Övriga inkomster	4	4	5	5	5	5	5	6
Utgifter	355	368	374	394	404	418	430	443
Inkomstpensioner	345	358	363	383	393	406	418	430
Kapitalutgifter	1	0	0	0	0	0	0	0
Övriga utgifter	9	10	10	11	11	11	12	12
Finansiellt sparande	21	15	31	29	36	47	58	70
<i>Procent av BNP</i>	<i>0,4</i>	<i>0,2</i>	<i>0,5</i>	<i>0,4</i>	<i>0,5</i>	<i>0,7</i>	<i>0,8</i>	<i>0,9</i>
Finansiell nettoställning	1 844	1 970	2 305	2 371	2 475	2 563	2 664	2 778
<i>Procent av BNP</i>	<i>31,4</i>	<i>31,7</i>	<i>36,0</i>	<i>36,4</i>	<i>36,3</i>	<i>35,8</i>	<i>35,8</i>	<i>35,9</i>

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Tabell A23 Kommunsektorns finanser

Miljardier kronor, löpande priser respektive procent av BNP

	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Inkomster	1 360	1 419	1 484	1 522	1 572	1 641	1 710	1 775
Skatter	852	894	926	957	1 001	1 046	1 088	1 129
Kommunal fastighetsavgift	21	22	23	24	24	25	26	27
Statsbidrag inkl. kompensation för mervärdesskatt	355	348	375	381	382	395	410	422
Kapitalinkomster	10	21	21	17	15	19	25	28
Övriga inkomster	122	134	139	144	149	155	161	167
<i>Genomsnittlig kommunalskattesats¹</i>	<i>32,24</i>	<i>32,24</i>	<i>32,37</i>	<i>32,41</i>	<i>32,41</i>	<i>32,41</i>	<i>32,41</i>	<i>32,41</i>
Utgifter	1 343	1 478	1 547	1 552	1 605	1 666	1 732	1 798
Transfereringar	94	96	104	108	115	117	120	124
Hushåll	44	48	55	58	62	62	63	65
Övriga transfereringar	50	47	49	50	52	55	57	59
Konsumtion	1 099	1 197	1 250	1 250	1 293	1 339	1 388	1 439
Investeringar ²	139	161	167	171	174	181	187	194
Kapitalutgifter	11	24	27	24	24	30	37	41
Finansiellt sparande	17	-59	-63	-30	-34	-25	-22	-23
<i>Procent av BNP</i>	<i>0,3</i>	<i>-0,9</i>	<i>-1,0</i>	<i>-0,5</i>	<i>-0,5</i>	<i>-0,4</i>	<i>-0,3</i>	<i>-0,3</i>
Primärt finansiellt sparande³	18	-56	-57	-23	-25	-15	-10	-11
<i>Procent av BNP</i>	<i>0,3</i>	<i>-0,9</i>	<i>-0,9</i>	<i>-0,4</i>	<i>-0,4</i>	<i>-0,2</i>	<i>-0,1</i>	<i>-0,1</i>
Finansiell nettoställning	-203	-281	-334	-354	-377	-395	-412	-432
<i>Procent av BNP</i>	<i>-3,5</i>	<i>-4,5</i>	<i>-5,2</i>	<i>-5,4</i>	<i>-5,5</i>	<i>-5,5</i>	<i>-5,5</i>	<i>-5,6</i>

¹ Procent. ² Fasta bruttoinvesteringar, lagerinvesteringar och anskaffning/avyttring av mark m.m. ³ Primärt finansiellt sparande beräknas som finansiellt sparande minus kapitalnettot. Kapitalnettot är kapitalinkomster minus kapitalutgifter.

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Tabell A24 Offentliga sektorns inkomster

Procent av BNP

	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Hushållens direkta skatter	14,4	13,8	13,9	13,9	13,9	13,9	13,9	13,8
Företagens direkta skatter	3,6	3,4	3,4	3,4	3,4	3,5	3,4	3,4
Arbetsgivaravgifter ¹	11,5	11,6	11,8	11,9	12,0	12,0	12,0	12,0
Mervärdesskatt	9,4	8,9	8,8	8,9	8,9	8,9	9,0	9,0
Punktskatter	1,6	1,6	1,6	1,6	1,5	1,5	1,5	1,5
Övriga skatter	2,0	2,0	1,6	1,6	1,5	1,5	1,5	1,5
Skattekvot²	42,5	41,3	41,2	41,3	41,2	41,3	41,4	41,3
EU-skatter ³	-0,2	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
Övriga inkomster ⁴	4,9	4,9	5,1	5,1	5,0	4,9	4,9	4,9
Primära inkomster	47,2	46,1	46,1	46,2	46,0	46,1	46,2	46,1
Kapitalinkomster	1,7	1,4	1,4	1,4	1,3	1,5	1,7	1,8
Inkomster	49,0	47,5	47,5	47,7	47,4	47,6	47,9	47,9

¹ Arbetsgivar- och egenföretagaravgifter samt särskild löneskatt. ² Skattekvoten beräknas som totala skatter, inklusive EU-skatter, dividerat med BNP. ³ Skatter till EU, ingår i skattekvoten men inte i den offentliga sektorns inkomster. ⁴ Bland annat transfereringar från utlandet och från a-kassorna.

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Tabell A25 Offentliga sektorns utgifter

Procent av BNP

	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Konsumtion	25,5	26,2	26,6	26,6	26,6	26,3	26,4	26,4
Transfereringar	16,7	16,0	16,3	15,8	15,4	15,0	14,9	14,9
Hushåll	13,0	12,5	12,7	12,9	12,5	12,1	12,0	12,0
Företag	2,1	1,9	2,1	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Utland	1,6	1,5	1,5	1,3	1,4	1,4	1,5	1,5
Investeringar ¹	5,1	5,2	5,4	5,5	5,4	5,3	5,3	5,3
Primära utgifter	47,3	47,4	48,3	47,9	47,4	46,7	46,6	46,6
Kapitalutgifter	0,7	0,9	0,9	0,8	0,8	0,9	1,1	1,2
Utgifter	48,0	48,3	49,2	48,7	48,2	47,6	47,7	47,8

¹ Fasta bruttoinvesteringar, lagerinvesteringar och anskaffning/avyttring av mark m.m.

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Tabell A26 Transfereringar från offentlig sektor till hushåll

Procent av BNP

	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Pensioner ¹	7,2	7,2	7,2	7,4	7,1	7,0	6,9	6,8
varav inkomstpension	5,9	5,8	5,7	5,9	5,7	5,7	5,6	5,6
Arbetsmarknad ²	0,6	0,6	0,6	0,7	0,6	0,6	0,5	0,5
Ohälsa ³	1,4	1,4	1,5	1,5	1,4	1,4	1,4	1,4
Familj och barn ⁴	1,5	1,4	1,4	1,4	1,4	1,3	1,2	1,2
Studier ⁵	0,3	0,3	0,3	0,4	0,3	0,3	0,3	0,3
Ekonomiskt bistånd ⁶	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Övrigt ⁷	1,8	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,5
Transfereringar till hushållen	13,0	12,5	12,7	12,9	12,5	12,1	12,0	12,0

¹ Inkomst- och tilläggspension, garantipension, efterlevandepension, pensionstillägg, offentliganställdas avtalspensioner och bostadstillägg till pensionärer. ² Ersättning vid arbetslöshet, aktivitetsstöd, etableringsersättning och lönegaranti. ³ Sjuk- och rehabiliteringspenning, aktivitets- och sjukersättning, arbetsskadeersättning, handikappersättning, merkostnadsersättning. ⁴ Föräldrapenning, barnbidrag, vårdbidrag, bostadsbidrag. ⁵ Studiebistånd och övrig studiehjälp. ⁶ Socialbidrag. ⁷ Assistansersättning och äldreomsorgsbistånd samt övriga transfereringar till hushåll, exempelvis elstöd. Eventuell transferering till hushållen i finanspolitiskt scenario ingår här.

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Tabell A27 Basbelopp

Tusentals kronor, löpande priser

	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Prisbasbelopp	48,3	52,5	57,3	58,8	58,3	59,0	60,5	62,1
Förhöjt prisbasbelopp	49,3	53,5	58,5	60,0	59,5	60,3	61,7	63,4
Inkomstbasbelopp	71,0	74,3	76,2	80,6	83,2	86,3	89,2	92,2

Källor: SCB och Konjunkturinstitutet.

Tabell A28 Inkomstindex, balansindex, inkomstpensioner och balanstal

Procentuell förändring

	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Inkomstindex	4,1	4,6	2,6	5,7	3,3	3,7	3,4	3,4
Balansindex	4,1	4,6	2,6	5,7	3,3	3,7	3,4	3,4
Balanstal ¹	1,028	1,040	1,043	1,040	1,054	1,046	1,047	...
Nominell inkomstpension²	2,5	3,0	1,0	4,0	1,7	2,0	1,8	1,7

¹ Nivå. ² Följsamhetsindexering, det vill säga procentuell förändring av inkomstindex minus 1,6 procentenheter.

Källor: Pensionsmyndigheten och Konjunkturinstitutet.

Tabell A29 Statens budgetsaldo och skuld

Miljarder kronor, löpande priser respektive procent av BNP

	2022	2023	2024	2025	2026
Budgetsaldo	164	19	-108	-49	-61
Avgränsningar	-107	-27	5	-25	-3
Försäljning av aktier med mera	-1	0	-1	0	0
Extraordinära utdelningar	-8	-2	-4	-1	0
Delar av Riksgäldens nettoutlåning	-106	-26	20	14	16
Övriga avgränsningar	9	2	-10	-38	-19
Periodiseringar	-22	7	32	16	5
varav skatteperiodiseringar	-12	15	32	-7	-7
ränteperiodiseringar	-10	-6	0	22	12
Övrigt	-14	-7	-1	-7	0
Finansiellt sparande i staten	21	-8	-73	-65	-59
Statens lånebehov ¹	-164	-19	108	49	61
Värdeförändringar i statsskulden	50	-42	17	-13	-6
Statsskuldens förändring	-114	-61	125	36	54
Statsskuld	1031	970	1095	1131	1185
<i>Procent av BNP</i>	<i>17,6</i>	<i>15,6</i>	<i>17,1</i>	<i>17,3</i>	<i>17,4</i>

¹ Statens lånebehov är lika med budgetsaldot med omvänt tecken.

Källor: Ekonomistyrningsverket, Riksgälden, SCB och Konjunkturinstitutet.

Tabell A30 Utgiftstak för staten

Miljarder kronor, löpande priser

	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Utgiftstak för staten	1 634	1 665	1 747	1 856	1 894	1 938
<i>Procent av potentiell BNP</i>	<i>28,2</i>	<i>26,6</i>	<i>26,7</i>	<i>27,8</i>	<i>27,5</i>	<i>27,0</i>
Takbegränsade utgifter	1 559	1 620	1 690	1 739	1 793	1 853
<i>Procent av potentiell BNP</i>	<i>26,9</i>	<i>25,8</i>	<i>25,8</i>	<i>26,1</i>	<i>26,0</i>	<i>25,8</i>
Budgeteringsmarginal	75	45	57	117	101	85
<i>Procent av takbegränsade utgifter</i>	<i>4,8</i>	<i>2,8</i>	<i>3,4</i>	<i>6,7</i>	<i>5,6</i>	<i>4,6</i>

Källor: Ekonomistyrningsverket, Finansdepartementet och Konjunkturinstitutet.

Tabell A31 Ofinansierade åtgärder i finanspolitiskt scenario

Miljarder kronor

	2026	2027	2028	2029	2026–2029
Årligt budgetutrymme	-27	71	39	43	126
Ofinansierade åtgärder per år	23	21	39	43	126
Statlig konsumtion ¹	1	5	16	10	32
Statliga investeringar ²	-3	-2	2	3	1
Statsbidrag till kommunsektorn ³	10	18	11	8	48
Överföring till hushållen	15	0	9	22	46
varav skatter	15	0	5	11	30
varav transfereringar till hushåll	0	0	5	11	15
Strukturellt sparande ⁴	-0,4	0,0	0,0	0,0	...

¹ Beräknas som skillnaden mellan utgiftsnivån i scenariot och en framskrivning med pris- och löneomräkning (PLO) justerad för redan aviserade åtgärder. ² Beräknas som skillnaden mellan utgiftsnivån i scenariot och en framskrivning med prisbasbeloppet justerad för redan aviserade åtgärder. ³ Beräknas som det inkomsttillskott som behövs i kommunsektorn för att staten ska finansiera en konstant andel av den kommunala konsumtionen. ⁴ Procent av potentiell BNP.

Källa: Konjunkturinstitutet.

Marginalrutor

Beräkningsprinciper för det finanspolitiska scenariot

Konjunkturinstitutet gör ett finanspolitiskt scenario för åren närmast efter året för den senaste budgetpropositionen. I scenariot antas att regering och riksdag fattar beslut om nya finanspolitiska åtgärder med en permanent effekt på det finansiella sparandet som sammantaget motsvarar storleken på budgetutrymmet för hela perioden. Fördelningen av åtgärderna över tid och på olika budgetposter är av teknisk karaktär och utgår från olika beräkningsprinciper. Den ska inte tolkas som Konjunkturinstitutets syn på hur fördelningen bör se ut. Avsteg från beräkningsprinciperna görs det första året. Bedömningen baseras då på en förmodad inriktning på regeringens politik.

I scenariot antas att finanspolitiken förs i linje med målet för den offentliga sektorns sparande. Om det strukturella sparandet i utgångsläget är högre eller lägre än målnivån sker anpassningen successivt med som mest 0,5 procentenheter per år. Banan för det strukturella sparandet påverkar hur de finanspolitiska åtgärderna fördelas mellan åren.

Beräkningsprinciperna för fördelningen på olika budgetposter innebär att medel tillförs statliga myndigheter så att statens konsumtion och investeringar ökar i takt med befolkningen respektive potentiell BNP. Kommunsektorn tillförs statsbidrag så att staten fortsatt finansierar en ungefär konstant andel av de kommunala utgifterna.

Resterande del av budgetutrymmet överförs till hushållen, vilket påverkar hushållens disponibla inkomster. Överföringen bokförs till hälften på utgiftssidan som ökade transfereringar och till hälften på inkomstsidan som en skattesänkning. Om budgetutrymmet är litet och det finns ett finansieringsbehov för de övriga åtgärderna kan överföringen till hushållen bli negativ.

Finansierade eller ofinansierade åtgärder

Regeringen lägger varje höst fram en budgetproposition inför nästkommande år. I den presenteras både höjningar och sänkningar av anslag och förändringar av regler. En höjning av ett anslag kan finansieras genom till exempel en sänkning av ett annat anslag eller genom en skattehöjning. De enskilda åtgärderna definieras dock inte som finansierade eller ofinansierade åtgärder. Begreppet ofinansierade åtgärder beskriver i stället åtgärdernas sammantagna direkta effekt på budgeten.

Om förslag medför att utgifterna ökar mer än inkomsterna kommer det finansiella sparandet att försvagas. Då kan man säga att budgeten sammantaget innehåller ofinansierade finanspolitiska åtgärder motsvarande försvagningen av det finansiella sparandet.

I beräkningen av effekten på budgeten tas ingen hänsyn till eventuella indirekta effekter som kan uppstå ifall till exempel en skattesänkning innebär att fler arbetar och skatteintäkterna ökar.

Statens budget redovisad enligt nationalräkenskaperna

Statens budget är uppställd utifrån utgiftsområden och inkomstitlar. Konjunkturinstitutets bokföring av budgeten och prognoser för de offentliga finanserna görs däremot enligt nationalräkenskapernas indelning. I stället för utgiftsområden redovisas där olika realekonomiska poster såsom statlig konsumtion och investeringar samt transfereringar till olika sektorer. I stället för inkomstitlar är skatterna indelade i produktskatter, produktionsskatter och direkt skatt från företag respektive hushåll.

Rambeslut påverkar sparandet bortom budgetåret

En budgetproposition innehåller utöver förslag på utgifts- och inkomständringar för budgetåret också förslag på utgiftsramar för kommande år. Utgiftsramarna kan innehålla aviseringar om olika åtgärder som höjer eller sänker det finansiella sparandet. Det innebär att den sammantagna effekten av finanspolitiken på sparandet ett enskilt år beror både på förslag i budgetpropositionen för året i fråga och på aviseringar i tidigare budgetpropositioner.